

No. 25—VOL.—LI

FRIDAY,
19TH JUNE, 1953

Registered at the C.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN
OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Honorary Degree Of L.L.D. Conferred Upon Mr. Nehru

THE Honorary degree of Doctor of Laws was conferred upon Mr. Nehru, the Prime Minister of India, at a special congregation held at the Senate House, Cambridge, on June 4. The Public Orator, Prof. W. K. C. Guthrie acclaiming Mr. Nehru's reminiscence read the following citation:

"We are all aware that we live in a time of grave crisis, that our age is fraught with danger to the whole human race. Only one hope of salvation is left, that all men of good will should learn to ignore the causes of division and dissension between them, and present a united and harmonious front to the forces of destruction. That this hope is not mere wishful thinking, but rests on a solid basis of fact, we have evidence to-day in the visit to Britain of the leader and administrator of a great and far distant people. What, it might be asked, can the citizens of Britain and of India have in common? Do they not differ in customs, in language, in religion itself? Have they not even down to our own time been kept apart by fundamental disagreements? Be it so. Yet both our countries have been wise enough to heed the lessons of history, both understand the difference between good and evil; and in this understanding and faith they have forged new links of concord between them, and are prepared with one mind to combat evildoers and enemies of peace wherever they may be found. Surely it is with thoughts like this in mind that in this year so full of special significance for the British, the year in which our Queen is to dedicate herself to her country and to her high calling, Mr. Nehru has flown across half the world to be with us, and to take counsel for the common good with the leaders of all those nations who recognise the Queen as the head and symbol of their free society.

"To us in Cambridge it is a cause of special rejoicing that in spite of all the cares and distractions of public affairs he has shown a desire to revisit this familiar place, and to renew the memory of his student days. And so we welcome him not as a stranger nor a guest, but as one of our own men. As such I commend to your warmest applause this great statesman, a steadfast champion of the cause of peace, governor of a great and family nation, Prime Minister and Minister for Foreign Affairs and Scientific Research in the Republic of India.

*Education is not given
for the purpose of earning
a living; it's learning what
to do with a living after
you've earned it.*

—Abraham Lincoln.

*It is easier to seize wealth
than it is to produce it.*

—Albert J. Knock.

*Resisting tyranny is the
duty of every citizen who
wishes to live in a free
country.*

—Winston Churchill.

INDIAN OPINION

FRIDAY, 19TH JUNE, 1953

The Wrong Way

THE Mau Mau movement in Kenya is causing great consternation throughout Africa. Nobody with any sense would either outwardly or inwardly support such a terrorist movement. We deplore it and pity those who are engaged in it. For far from rendering any service to the African people, they are paving the way for their annihilation. Mr. Nehru, the Prime Minister of India, than whom the African people have no better friend, has warned the Africans against resorting to any form of violence to achieve their goal. Those who can bring this home to the misguided Mau Mau terrorists will be rendering the best possible service not only to their own people but to the cause of peace and to humanity.

While we condemn the Mau Mau movement in the severest possible terms we do not for one moment praise the counter steps taken by the local or the British Government. This mentality of meeting violence with violence has not brought the world the much desired peace. It has taken and is taking the world further and farther away from peace. It is a pity that the wise statesmen are still so blind to this fact.

Both the Kenya Government and the South African Government are greatly mistaken if they believe they are going to succeed in bringing peace by repression and more repres-

sion. In South Africa our Government has virtually proscribed the non-European political organisations by banning the speech and movements of practically all their leaders. The Kenya Government, we understand, has proscribed the Kenya African Union, which is the main Native political organisation in Kenya.

The British Government has sent out Lieut. Gen. Sir George Erskine to Kenya, who has been very boastful of his ability to crush the Mau Mau movement. He has sent his best wishes to "everyone in Kenya except the Mau Mau." He has given hope to the people of Kenya that he is going to work wonders. We believe the Lieut. General is going to aggravate the situation. What is required is not to kill the Mau Mau terrorists but the spirit that has animated them. That spirit can only be killed by wise statesmanship and not by military action. There is no gain-saying the fact that the Africans throughout the continent have been kept for too long crushed under the iron heels of imperialism and colonialism and it is therefore no wonder that they should fall prey to Communism, which offers them some hope, however false it may be. The Africans are fast gaining self-consciousness and the days of imperialism and colonialism are now over. The Africans and all the suppressed people are no longer going

to remain satisfied with the existing state of affairs. The self-appointed so-called trustees ought gracefully to resign their posts and agree to work in equal partnership with their wards, who are no longer wards. The time has come when steps should be taken not to fan

the fire but to extinguish it. That can be done not by hot-headedness but cool-headedness. Unfortunately for Africa the reins seem to have fallen in the hands of hot-heads. Mau Mau can be out Mau Maued only by adopting other than Mau Mau methods.

NOTES AND NEWS

Malan Rejects Good Offices Commission

ACCORDING to Press Trust of India, the Government of South Africa has refused to recognise the Good Offices Commission of the United Nations, The Good Offices Commission was established by a resolution of the General Assembly of the United Nations on December 5, 1952, on the treatment of people of Indian origin in the Union of South Africa. Its function was to arrange and assist in the negotiations between the Government of the Union of South Africa and the Governments of India and Pakistan, "in order that a satisfactory solution of the question in accordance with the purposes and the principles of the Charter and the Universal Declaration of Human Rights may be achieved." The Good Offices Commission addressed letters recently to the three Governments. While India has replied welcoming the appointment of the Commission, the South African Government, it is understood, has addressed the Secretary-General of the United Nations that as it had already rejected the United Nations resolution of December 5, it cannot recognise the Commission. It is recalled that South Africa had previously rejected the resolutions on the same subject passed by the United Nations General Assembly in 1946, 1947, 1949, 1950, and on January 12, 1952. The latest rejection, therefore, is the sixth by South Africa of the U.N. resolutions and constitutes the sixth affirmation of its policy of racial discrimination in contravention of the principles of the Charter of the U.N. and the Declaration of Human Rights.

Liberal Party To Hold Conference

The recently formed Liberal Party will hold its first Union conference in Johannesburg on July 11, 12 and 13, a spokesman of the Party is reported to have said. The Party's 20 branches in Johannesburg and branches in many other parts of

the country would be represented. The main work of the conference would be to formulate in greater detail the Party's policy within the framework of the principles, announced its founders.

End Of Colour Bar In

Washington

The colour bar vanished in Washington restaurants last week after the United States Supreme Court's decision to uphold an 1873 law making restaurants open to all. But with few exceptions, White and Negro residents continued to eat and drink apart. Almost no Negroes asked for service in restaurants where they were formerly unwelcome. An exception was Mr. Edgar Brown bearded Negro crusader for equal rights. He made a tour of Thompson's restaurants, the chain involved in the Supreme Court case, and reported that he was served courteously in every one. The law of 1873 required that "any well-behaved and respectable person" be served in any licensed restaurant or bar-room in the district of Columbia. Of about 2,000 restaurants in Washington, more than 1,700 have barred Negro customers in the past.—Sapa-Reuter.

Mr. R. B. Chetty

Mr. R. B. Chetty, a distinguished member of the Indian community of Durban, ex-president of the South African Hindu Maha Sabha, Chairman of Gandhi-Tagore Lectureship Trust, left Durban for India by Air last Tuesday morning. Mr. Chetty has built in Porayar, his place of birth, in South India, near Madras, a Maternity Home at a cost of Rs. £25,000, which is to be opened by the Hon. C. Rajagopalachari, the Prime Minister of Madras on June 29. Mr. Chetty proposes to spend about six months in the Motherland.

LIBERAL PERSPECTIVE

RACIAL ISSUES IN SOUTH AFRICA

By C. W. M. GELL

(Reproduced by Courtesy of 'Public Affairs' in which it was published in November 1952.)

I
THE danger of civil war between the White factions in South Africa has temporarily receded. On August 27, 1952, the High Court of Parliament, consisting only of Nationalist Members of Parliament (Opposition M.P.'s having unanimously refused to attend), overruled the Appeal Court's decision of March 20, which had invalidated the Act disfranchising the Coloured voters. This August "judgment" was passed by the simple parliamentary majority which, the Appeal Court had ruled, could not legally enact the original legislation. On August 29, however, the Cape Division of the Supreme Court held that the Act constituting the "High Court of Parliament" was itself invalid, null and void and of no legal effect and force. This decision was unanimously upheld by the Appellate Division on November 13. By these last two judgments the properly constituted Courts of the Union have duly expressed legally what every citizen well knows, and what every Nationalist had more or less admitted—that the High Court of Parliament was a clumsy and immoral attempt to evade the legal and moral obligations of the compact of Union as enshrined in the South African Act of 1903. Neither the "High Court" nor its "judgment," therefore, have any legal existence, and the Separate Representation of Voters Act remains invalid.

On September 13, while the appeal before the Appellate Division was still pending, Prime Minister Dr. D. F. Malan said: "I can give this assurance: that with all the implications of this matter, we as a Government cannot allow ourselves to lose." As I explained in an earlier article, the two main implications are the elimination of Coloured voters from the common roll in the Cape Province in order to prevent their playing a decisive part in White elections and the ensuring of a Nationalist victory at the 1955 election. These are, in fact, the long-term and short-term aspects of the same problem. Now, despite Dr. Malan's statement quoted above, it seems probable that the Nationalists will accept the Appeal Court's two rulings, at least until after the election in which they will ask the country for a mandate

to "establish the sovereignty of Parliament."

The reason for this reversal of the truculent clamour of May and June about a Third War for freedom is that, since then, another issue has been raised in a form which may well enable the Nationalists to win another bare majority in May 1953, even on the present rolls. If this calculation is correct, it will pay them to keep the constitutional question relatively in the background, for many, even of their own supporters, have serious misgivings about abandoning the rule of law. But it should not be supposed that the Nationalists' ultimate intentions have in any way changed. No one expected them to get a two-thirds majority in May. Senator H. F. Verwoerd, the Minister of Native Affairs, said on October 20, that they would go ahead with or without a two-thirds majority. If the Nationalists win in 1953, the constitutional battle will, therefore, be resumed in 1954 or 1955 with all its implications and dangers. No simple parliamentary majority provides a constitutional mandate to override the entrenched clauses of the South African Act and, whatever expedient is tried (packing the Senate with extra Government nominees or tampering with the jurisdiction of the Courts) will be a breach of the law and the Union compact. This will be resisted to the utmost by non-Nationalists who know that the abrogation of the Constitution opens the way of the Nationalist goal of a one-race one-party republic.

What has regained the Nationalists the ground they lost with the electorate by their constitutional manoeuvres is the development since June '50 of an organized agitation among the non-European races, and the failure of the Opposition parties to think out a coherent and alternative policy in regard to it. In January 1952 the African National Congress (ANC) and the South African Indian Congress combined to warn Dr. Malan that they would resort to civil disobedience unless certain discriminatory laws were repealed—viz., the Separate Representation of Voters Act 1951, the Suppression of Communism Act 1950, the Bantu Authorities Act 1950, the Group Areas Act 1950, the Pass Laws and the

cattle-culling regulations. This Government has consistently refused to hold any discussions with non-European leaders or delegations. Dr. Malan, therefore, replied by letter that "in no circumstances would the Government repeal the long-existing laws differentiating between European and Bantu." He quite correctly discerned in the projected campaign a threat to exclusive White rule and with the insensitivity which has characterized so much of his party's handling of non-Europeans he added:

"It is self-contradictory to claim as an inherent right of the Bantu, who differ in many ways from the Europeans, that they should be regarded as not different, especially when it is borne in mind that these differences are permanent and not man-made.

"If this is a matter of difference to you and if you do not value your racial characteristics, you cannot in any case dispute the Europeans' right which, in this case, is definitely an inherent right, to take the opposite view and to adopt the necessary measures to preserve their identity as a separate community."

In his reply of February 22 the ANC said:

"In reply to our demand for the abolition of differentiating laws it is suggested in your letter that there are 'permanent and not man-made' differences between Africans and Europeans, which justify the maintenance of those laws. The question at issue is not one of biological differences, but one of citizenship rights which are granted in full measure to one section of the population, and completely denied to the other by means of man-made laws artificially imposed, not to preserve the identity of the Europeans as a separate community but to perpetuate the systematic exploitation of the African people.

"The African people yield to no one as far as pride of race is concerned, and it is precisely for this reason that they are striving for the attainment of fundamental rights in the land of their birth."

Thus it expressed implicitly the inevitable demand for ultimate equality of citizenship and opportunity which has since been made more explicit. So far, the Indian and African leaders have insisted that they are not anti-White, but anti-discrimination; but it is

flexible differences of dermal pigmentation.

This attempts to reimpose a fragmented tribal pattern on Native life, while bringing the Chiefs more closely under Government supervision and control. It is opposed by all articulate Native opinion, as tribalism obstructs political advance and economic integration into one multi-racial society and the Chiefs, always a conservative element, will become mere Government stooges. This latter fear has been confirmed by the Government's dismissal of Albert Lutloff, a prominent Zulu Chief who belonged to the ANC and supported the Defiance Campaign. Others will have to toe the line or be dismissed.

This provides for residential and territorial segregation, arbitrarily imposed by the Minister and his nominees without adequate redress in the Courts or compensation for the evicted.

These two sets of laws and ordinances compel all Native Africans to carry annual tax receipts and passes in urban areas showing that they are employed or have a permit to seek employment (failure to carry all the requisite passes makes the offender liable to instant arrest); to register all service contracts under a law which makes their breach a criminal offence and makes it a crime to be insolent or disobedient to a White employer; to obey a curfew in urban areas; to stand in different queues at Post offices and railway stations and to travel in separate coaches or buses; to keep down the cattle population in their overcrowded and over-grazed Reserves. Statutory offences against these essentially civil regulations account for more than half Native crime and imprisonment. The Pass regulations are intended to help the police identify criminals and control the influx of Natives into the urban areas. But they are quite ineffective for both purposes. Real criminals forge the documents without difficulty. These regulations are the greatest source of day to day friction between the police and the law-abiding African population. Most of the laws have been long in force, but the Nationalist Government has administered them with a severity and arrogance not previously practised and has made a number of extremely provocative and quite essential additions to the already long list of petty restrictions. It is almost inevitable that an urban African will sooner or later slip up on one of them. There was the recent deplorable case of an African minister being asked at the entrance to the Bishop of Johannesburg's garden party for his pass; and being taken to the chairman's office to pay £1 admission of guilt before he could return to the Bishop's house, because he had left his "exemption from pass" certificate at home.

The
New India Assurance
Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.			Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	:	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	:	exceeds ...	54,34,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	:	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	:	Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.   Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery. & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

We specialise in
Manufacturing
**OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

ONE SUFFERS, ONE LEARNS, ONE ENJOYS

By MURIEL LESTER

[Miss Muriel Lester is well-known as the hostess of Mahatma Gandhi when he visited England in 1931. She visited the Union about two years ago. She had been touring practically the whole world ever since. This article was written during her American tour.]

I SUPPOSE most visitors to Mexico carry away with them the same impressions: the massive masonry and spacious courts dedicated to the hero-gold Quetzal Coat: the pyramids, almost as steep as the side of a house: one's aching muscles on reaching their summit: the intellectual feat of absorbing some of Rivera del Riego's murals which cover what seems like an acre or two of wall space.

As it was Mexican Christians, both of the Roman and the Evangelical Church, who had invited me to be their guest, my contacts were mainly with ordinary people. Family cohesiveness is their indigenous pattern. The popular water picnics are obviously domestic affairs. A big family will choose one of the waiting boats, all thickly canopied with flowers. Hampers of food, a musical instrument or two, and perhaps a stove are put aboard. Other boats are peddling up and down, each offering some special goods or services, professional musicians, or freshly cooked hot food or a skilled photographer. Sometimes the picnic is at a coffee garden by the river-side. Seven or eight families occupy the small lawn and seem quite unconscious of each other, even when one or two brothers or cousins stand up to express themselves in song, both sacred secular.

What Counts

Every omnibus displays its religious picture reminding passengers that there is another sphere besides the contingent and temporary. In the cathedral, agony distorts the features of a cripple who has decided to join those who are making the approach to the altar on their knees. The aisle is long, each inch is painful but the great organ helps him along by a series of strange rhythmic disharmonies which seem to put and yearn and struggle, just as the wearied pilgrims are panting and yearning and struggling. Gradually, as achievement of the terrible task is being attained, the pain turns to rapture; the body is forgotten; the love that prompted the ordeal is the only thing that counts.

The Evangelicals also achieve a sort of spiritual toughness. Their churches are crowded, dangerously so, according to our security standards. At the morning service there was a joyful ceremony marking the attainment of adolescence. There came a silver wedding at which the elderly bride placed up the aisle to the wedding march on the arm of her eldest son. On their knees she and her husband repeated with deep solemnity their previous vows and exchanged new rings. The regular congregational worship followed, then a sermon, then the Pastoral exhortation to members to re-dedicate themselves; finally came the invitation to the uninitiated, sinners, frustrated people, all who were ignorant of the joy of knowing Jesus Christ, to come up to the Communion Table where they might learn from Him how to follow Him.

Friendly Messages

What brings my mind back most often to those balmy summer days in Mexico is the original habit of their lorry drivers. These men like to post up at the back of their vans some easily legible hand-printed fragment of self-discovered truth, or some friendly message. As they swirl round corners and dash along the high roads one reads: "Lady, I would give you a lift if only you combed your hair more often." Another proclaims: "Peace comes when you can understand opinions you do not hold"; another, "One suffers. One learns. One enjoys."

Here is a classical theological dogma stated in contemporary language, tackled a little crookedly perhaps across the tailpiece of a van by a man of the same grade of craftsmanship as our John Bunyan. He also is advertising his conviction that only through facing suffering can one reach the fulness of joy which is God's special gift to man.

Modern Exemplars

That motto set me thinking of modern exemplars of its truth. One is an American, a middle-aged Jew, a virile, cultured and specially helpful person. In the house of a mutual friend in Hollywood our conversation turned to prison life in various countries, including the democracies, where unauthorised punishments, physical as well as psychological, are administered more often than we like to think. This man's habit is never to refer to his own experiences under Hitler. But to illustrate some point he began to describe the posture he and

11 others were made to assume at specified and regular sessions of punishment.

They had to throw their heads right back so that their eyelids no longer protected the eyes and stare straight into the glare of a 400 watt lamp. If they relaxed their neck muscles or averted their gaze for an instant during that ten minutes' torture, they felt the prod of a bayonet. One memorable day it was going worse than usual with him. His blood-shot eye-balls were nearly bursting, his mouth hanging open, his face so marred that one of the Gestapo men burst out laughing. "Look at Number Five!" he shouted with an oath. "Doesn't he put you in mind of Jesus on the Cross?"

We had been unconsciously holding ourselves rigid, tense and strained, as we visualised the scene but now his face was transfigured as he looked round the circle: "That was the proudest moment of my life," he declared.

Gandhiji's Word

Self-sacrifice, self-giving, self-identification with others, these are terms to which we are all accustomed. Gandhi, probably for that reason, coined his own word, "self-suffering," to express the same transaction. It revolutionized the lives of his followers. Many of them had been relying for the gaining of independence on secret societies, bomb-throwing, the rhetoric of indignation meetings. He persistently asserted that such out-worn methods, even if successful, would inevitably lead to reaction later on. Gandhi knew the Bible better than most of us and all about the seven devils who may so devastatingly enter any heart that has been cleared of a temporary evil but left isolated, aloof, empty, purposeless.

He kept pointing out that to lay the blame on the British was ridiculous. Let Indians consider themselves. What personal service were they rendering to their own people, the poor and diseased? How could anyone grumble about Indian subjection to the British while 70 million of their own people were being kept in the miserable bondage of Untouchability. If they really wanted independence, it must be independence for all. They must identify themselves with the starving, the leper, the Untouchable, even to the point of sharing their own meals and homes with them. Of course, this would mean self-suffering.

Thus the "Constructive Programme" came into existence side by side with the more noticeable and much publicized Civil Disobedience campaign.

The latter was only to be temporary, the former is still spreading over the length and breadth of India.

Many who had adopted Western ways of dress, food and behaviour, and were accustomed to every luxury, listened to Gandhi's analysis of the situation and forthwith burnt their fashionable clothing, put on home-spun, sold their possessions, set up an Ashram and lived side by side with "the poorest, the lowliest and the lost." They gave no alms but set up schools, and clinics, and centres where the old village handicrafts could be revived. Of course, when these pioneers accepted this costly way they automatically became Untouchable themselves. Dismay and fear filled the hearts of their relatives. But very soon something new was noticeable among these volunteers. They developed a care-free zest in life, high vitality, unquenchable energy. One suffers, one learns, one enjoys.

My own experience under lock and key for ten weeks in 1941 was not unpleasant enough to be used as another illustration of the Mexican motto but even the minor awkwardnesses and inconveniences involved in incarceration taught me things of which nearly 60 years of previous freedom had left me ignorant. On eventually reaching Bow again I could see a little deeper and further than formerly.

I was on an American liner sailing from Rio de Janeiro to New York when Mr. Churchill and Mr. Roosevelt signed the Atlantic Pact. Their four freedoms meant much closer co-operation between our two countries. It affected me, I was told, because now British Security Officers for the first time could board an American ship and take me off to the British Internment Camp in Trinidad.

I had been expecting to be sent home since the outbreak of war because at that time I was engaged on a lengthy preaching and lecturing tour in the United States. Everyone over there was talking about the wrong and the right of war and I was always being asked my opinions. Of course, I had to answer with the truth. Then I went at once to the British Embassy in Washington in case they wished to send me home. I was very proud of our democracy in that they left me free for nearly two years.

Major Wren and I had some long talks before he decided to conduct me off the liner. I had been taken over the same ground by various British Consuls in the Latin American countries where my passport was constantly being examined. They had appealed to me, asking how could I refuse

to support the war effort? One Consul asked me to promise to confine my talks to the excellent series on prayer which I had sometimes given. To none of them did I need to say much: mainly that I was convinced that the first two words of the Lord's Prayer were binding on Christians always and not only when we happened not to be at war: that the doctrine of the Cross was God's way of facing evil and that it was the only way for men too; that Hitler's evil was not the only evil in the world: what about our own? France's? Russia's?

Eventually the Major told me his decision. It was bracing to realise my insignificance as I walked down the huge side of the ship with Lieutenant Tennyson and a sergeant into the waiting motor-launch far below. We were bound for the capital city.

Something Happening

Major Wren took me to a big hotel: gave me an enormous room with three beds in it: asked me not to leave the grounds. It was evening. I locked the door after him and then found myself sitting down rather promptly on one of the low beds. . . So this was aloneness! And something was happening. Time seemed to be standing still. Or was it that I was being caught up out of it into a different tempo. Palpably

I was now living in time and in eternity simultaneously. I felt extraordinarily alert in every fibre, stimulated to a pitch such as is sometimes encountered in a dream when one is no longer heavily bound to earth.

Gradually I realised what had occurred. What I'd always believed in theory and faith was now an actual fact. God was here, an integral part of my situation, more real, more solid than the room or the bed, or myself.

Next evening, Major Wren came in again, bringing another official. Both looked portentously solemn. The charge was read out but I could not understand its verbiage. It ended by saying I had offended against Colonial Regulation Number 1231, a, b, c, d. I was shortly driven out to the Camp. Barbed wire entanglements and Negroes with bayonets drawn guard'd the gate and the four corners. I was taken to the army hut in which cubicles were separated from each other by wooden partitions six feet high. Two sheets, a pillowcase, towel, tooth-brush, knife, fork, spoon, cup, saucer bowl and plate were handed to me. Dozens of curious eyes, belonging to folk of every class and every country but England, were on me. But the deep peace held. Even when the suffering is quite small, one learns a lot.

INDIA PLEDGED TO PEACE POLITICS BASED ON JUSTICE

THE Vice-President, Dr. S. Radhakrishnan, on the conclusion of his visit to Canada, in a broadcast talk over the Canadian Broadcasting Corporation, advised that: "Wise and patient political action directed towards the minds of men is what we should aim at and not military victory in future wars. All our hopes will be dashed to pieces if there is a third war. It is not only moral principle but enlightened self-interest that inclines us to work for peace unremittingly."

Dr. Radhakrishnan added: "We have no faith in power politics. War solves no problems but it creates more problems. We believe in peace politics and in peace based on justice. War is not an evil means to a good end. It is evil by itself. It baffles both victors and vanquished. The proper aim of political action is not to destroy our enemies but to educate them, to influence their attitudes and behaviour."

The Vice-President declared: "What we want today is not the American way or the Russian way, but the human way. We have

reached a period in human history when science has given us the possibility from the surface of the earth. If we establish prosperity effectively in the non-Communist world, the prospects of peace will improve."

India's Foreign Policy

Explaining India's foreign policy, Dr. Radhakrishnan said: "While we are uncommitted to the policy of either of the rival groups now dividing the world, we are committed to peace, international justice and relaxation of tensions in the world. We believe that our non-involvement may increase our usefulness in the work of reconciliation. It gives us freedom and flexibility in our foreign policy. We decide issues on their merits without yielding to pressure from any side."

The Vice-President referred to India's progress in various fields since 1947. He drew attention to the stupendous elections held last year and reviewed the process of integration of the Indian Union. He also referred to the secular character of India and her accept-

ance of the concept of a welfare state as the basis of the state. In this connection Dr. Radhakrishnan said: "It is our hope and ambition to remove the evil of landlordism and abuses of capitalism by peaceful constitutional processes. If wholehearted concentration on the building up of the welfare state persuades us to keep away from entangling alliances, we are fortified by the examples and experiences of the nations of the world."

Spiritual Uprising In Asia And Africa

Dr. Radhakrishnan referred to the "upsurge" of the human spirit in Asia and Africa and thought it was both "a challenge and an opportunity." He said: "Having been ourselves victims of political and economic exploitation, we sympathize with people who are struggling to emancipate themselves from bondage, political, economic or racial. . . We have sympathy for these people and wish to co-operate with them in their attempts to secure a rightful place for Asian and African nations."

The Vice-President added: "There is a world revolution in progress, and it is utterly independent of Communism. Hungry, diseased and despised inhabitants who form the bulk of the non-Communist world demand economic progress and development. If we hesitate to attack and answer these problems others will exploit our inertia and inefficiency. . . . It is the privilege of the advanced nations to help the backward peoples of the world today who look to the rich democratic governments. All our efforts will be in vain unless these people believe that we think of them as brothers, and their future is our anxious concern."

Organ Of World Co-Operation

In a reference to the United Nations Organisation, Dr. Radha-

krisnan said: "As a result of technical development, the world is shrinking and different national groups have become interdependent. We must either co-operate or quarrel. We believe that the United Nations is an organ of international co-operation. . . . If we find that the great power who have leadership in the United Nations compromise with the ideals of the Charter, when they confuse stability with maintenance of present conditions, when they give rise to suspicions in the mind of frustrated peoples, when they have vested interests in the status quo, we feel unhappy."

Dr. Radhakrishnan went on to say: "Power corrupts, but conscience redeems. We must crusade for the divine in us rather than against the demon in others. If we let light spread, darkness will dissipate. If the world community, of which the United Nations is the symbol and hope, is to become an accomplished fact, we must develop a new kind of loyalty, a sense of responsibility that does not stop short at national boundaries, loyalty to more than political issues, loyalty to human welfare. In the last resort, only power which can secure and maintain the peace of the world is spiritual power, power which will lift men above national ambitions and establish that rule of right and justice which is the only basis of peace."

Addressing graduates of the Mary Washington College of the University of Virginia on June 1, Dr. Radhakrishnan said that no single nation could isolate freedom and claim it for itself. They could not have freedom in one country alone and not have it in other places. He said that whether they liked it or not, they belonged to one world, and, if one part of their body was hurt, the other part became restless.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA		
—O. Rajagopalachari	5	6
BHAGAVAD GITA—Abridged and explained by O. Rajagopalachari	4	0
THE CONSTITUTION OF INDIA—K. Santhanam	18	6
MAHABHARATA—O. Rajagopalachari	17	6
INTERNATIONAL SHORT STORIES —The best from 23 countries	17	6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

ABOO BAKER ISMAIL

QUALIFIED BOOK-KEEPER,
SECRETARY, AGENT.

Accounts of every description prepared,
Books written up,
Statement of Affairs, Balance Sheets and
Income Tax Returns completed.

All types of office work Undertaken.

Consultant and adviser on the many laws that
affect business men; i.e. Mercantile Law, etc.

Country clients given special attention.
Extra Staff employed to attend country clients only.
Without obligation on your part drop me a post card
for further information and enlightenment.

365, Struben Street. Phone 2-5548.

(Between Prinsloo & Du Toit Streets.)

PRETORIA

Residence next to office, at 367, Struben Street.

DUFFS ROAD INDIAN TOWNSHIP DON'T DELAY

ONLY 14 RESIDENTIAL SITES LEFT
ALSO VALUABLE TRADING SITES

Now proclaimed for Indian Occupation & Ownership.
Transfers can be obtained immediately.

All permits granted.

Within easy rail and bus transport to Durban.

Only 10 miles from City Hall.

All on easy terms.

15% DEPOSIT. BALANCE SPREAD OVER 5 YEARS.
GOOD ROADS. LOW PRICES.

VOSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.,

291 Smith Street,

DURBAN.

PHONE: 26954.

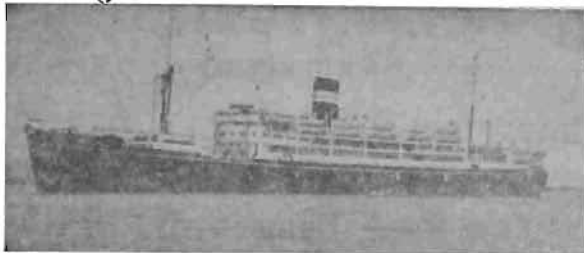
HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary
and Criminal Investigation Department, S.A. Police.

Manager: MINDEN PLUMLEY, ex-Hendon Police College and Criminal
Investigation Department, New Scotland Yard, London.

(Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
in Strictest Confidence.)

11/12 Pasterns Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4541.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving June 28. Sailing July 3
via Karachi and Bedibunder for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

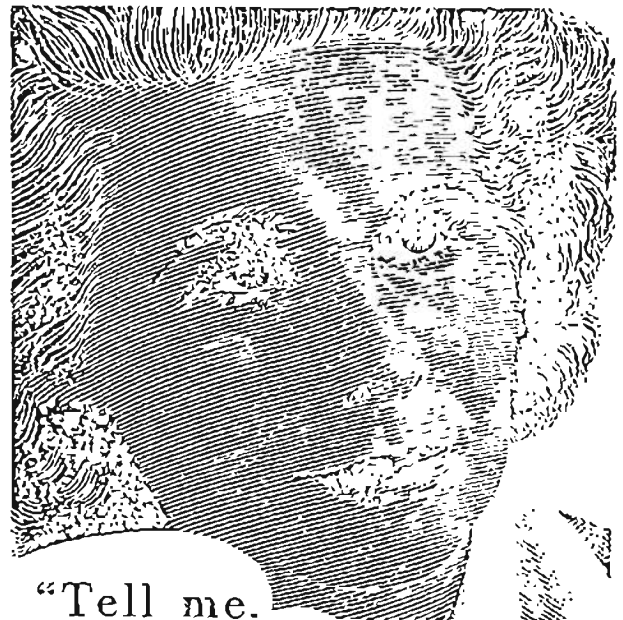
Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

"Tell me,

Doctor . . . is there an antiseptic
specially suitable for women's use?"

The modern antiseptic 'Dettol' is first and foremost
a destroyer of germs: in the Hospitals of Southern
Africa it is the chosen weapon of defence against
septic infection. But so gentle is 'Dettol' on human
tissues, so pleasant, and safe and clean, that it
might almost have been made specially for a woman's
personal use. 'Dettol' is non-poisonous, deodorant,
agreeable to smell; a clean clear fluid that stains
neither linen nor the skin.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

BECKETT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

SHINGADIA STORES

(Proprietor Premier Silk Bazaar Ltd.)
Direct Importers

Draperies, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 117. UMTALI, S. Rhodesia.
Telegrams: "Promsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.
UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

Phone
Day 24169

Phone
Night 83349

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 39388.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

SWEETMEATS

PURE

WHOLESOME

HEALTHY

★ APPETISING—

- ★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
  - ★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
- ★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
- ★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy any where in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક ભત્તની મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ.
બહાર ગામના ઓર્ડરોને સંભાળીને ઘણાંદરું ધ્યાન આપીએ છીએ.

- ★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
- ★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

THE HOUSE OF

HOMEMADE SWEETMEATS

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class
Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

Victory Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets.)
Phone 24965 — DURBAN.

BRITAIN'S COLOUR BAR IN AFRICA

IV—EQUAL RIGHTS FOR ALL CIVILISED MEN

By JULIUS LEWIN

Reprinted by courtesy of the Union of Democratic Control, London, which first published this material in pamphlet form

THIS is a bad time for any nation to be suspected of race prejudice. The United Nations was established after the second world war on the clear basis of racial equality. The Charter embodies the international trusteeship system accepted by the colonial powers, of whom Britain remains the foremost. One of the basic objectives of the trusteeship system is "to encourage respect for human rights and for fundamental freedoms without distinction as to race, sex, language, or religion."

The overwhelming majority of the 60 members of the United Nations are alert to secure the application of this principle of the Charter. The 20 Latin American republics, the six Arab States, two independent African States of Ethiopia and Liberia, as well as India, Pakistan, Indonesia, Burma, the Philippine, and others, all appreciate the meaning of colonial status and the dangers of racial discrimination and prejudice. As South Africa knows to her cost, the United Nations is a forum ready to discuss, in the hearing of the whole world, complaints involving the unequal treatment of non-white people. Yet at the United Nations Britain has always been careful to avoid endorsing hostile criticism of South Africa not only because South Africa is still a member of the Commonwealth of Nations but for another reason. British diplomats know full well that under British rule restrictive laws and practices exist, and could be revealed, which are similar in kind to those that have brought South Africa's name into disrepute in the eyes of the whole world.

In Kenya there are laws that prohibit Africans and Indians owning or occupying land in the highlands, the best part of the country. In Kenya as well as in other colonies there are laws that compel Africans to carry passes, like passports, which hamper their freedom of movement within their own country. There are laws that impose grossly unequal taxation and that maintain grossly unequal access to education as between white and black. A long list of such laws could be drawn up in addition to the two outstanding forms of discrimination already described, namely, the unfair political representation and the unjust industrial colour bar.

Hitherto Britain has been fortunate in that criticism has been directed mainly at South Africa,

where crude methods of enforcing racial subjection provide an easy target. But the situation is changing. Africans in Rhodesia and in East Africa are already saying that they will appeal to the United Nations against the injustices of British policy and the hardships of colonial administration. Sooner, rather than later, Britain will be forced to declare herself either in favour of racial discrimination, or definitely against it, not only in theory but also in practice. In a world hostile to colour prejudice, the difficulties of maintaining a two-faced attitude are growing.

Protectorates

They are well illustrated by Britain's position in regard to her three protectorates in South Africa—Basutoland, Bechuanaland, and Swaziland. The governor of these three dependencies is also the British ambassador to the Union. There is a very good reason why he combines these two roles. British policy requires him to consider every development of policy in the protectorates in the light of its possible repercussions in the Union. In plain words, Britain is afraid to follow a really progressive social and economic policy in the protectorates because, if she did, her neighbour, the Union would be embarrassed by her example and would object to her policy. The marriage in 1948 of a tribal chief in Bechuanaland, Seretse Khama, to a white Englishwoman, threw some light on this dilemma. In spite of all attempts to obscure it, the real question was simply the right of a black man to marry a white woman. For exercising this right, Seretse Khama was deposed from the chieftainship—which is his by every legal consideration—and banished from his own territory. Britain took this action not because the British people or British policy was ready to condemn the chief for his conduct. Not even South African opinion was prompt or unanimous in condemnation. Britain acted because the most intolerant elements in South Africa condemned Seretse Khama.

Similarly, if the protectorates are eventually to be transferred to the Union in the face of the protests of one million Africans who live in them and who much prefer British rule, it will be due to the same desire to appease South Africa and to attempt to purchase her support in peace and war, even at the sacrifice of the good-

will of many millions of Africans throughout the continent. Appeasement of South Africa means betrayal of the principles of equal economic opportunity, effective political rights, and proper social status for Africans.

Cannot Have It Both Ways

Yet if the Commonwealth of Nations is to survive as a significant force in the world of to-day and to-morrow, it cannot fail to recognise the same principle of racial equality that the United Nations has accepted. No Commonwealth can include some Africans, like those in West Africa, on an equal footing with white people and others, like those in East and Central Africa, held back by colour bars. There can be no evasion of this clear issue. Either Britain will try to appease South Africa and to conceal from the world the fact that some of her own policies are, after all, not so very different, or she will reform her own policies and bring them into line with world opinion on racial questions. One thing is certain: Britain cannot have it both ways, as she is now trying to do. She can continue to court the friendship of South Africa only if at the same time she accepts the theory and practice of white supremacy in some of her own African colonies. But if she rejects this dangerous and unjust doctrine, and accepts the alternative of racial equality, she will risk the displeasure and possibly the antagonism of South Africa. South Africa may, indeed, not only declare for a republic, as India has done, but go further and part company from the Commonwealth. She may, of course, do so in any event and without the excuse of British policy in Africa. That is a possibility that must be faced. But that loss to the Commonwealth, whatever it may or may not signify, would surely be more than balanced by the restoration of the diminishing faith in Britain of sixty million Africans.

There is on record ample evidence of some of the creditable aims and achievements of British colonial policy. The Colonial Office showers on the British Press material reflecting credit on Britain, and it hastens to reassure every sceptical inquirer with smooth explanations. What is usually hidden from British eyes are practices like those referred to in this pamphlet, and the attitudes and policies they illustrate. That is why I have written about them. They are the other side of the pretty picture that is usually displayed in the Press, in the orthodox literature and in Parliament.

As a South African, I am familiar with the conditions under which public policy has developed

in Southern Africa, and with its effects. For many years I have frankly criticised my own country at home in company with a minority of liberal-minded white South Africans. We have sharply criticised successive governments for their racial policies and we still engaged in doing so. In this task we do not ask for any assistance from Britain. The Union of South Africa is a sovereign state, completely independent of Britain and of British control. But we are entitled to ask that our efforts to reform South Africa should not be rendered more difficult by Britain. That is just what is happening now, as it has been happening unnoticed ever since 1931, if not before. In Rhodesia and in Kenya particularly, but also to some extent in other British colonies, policies and practices have grown up which unpleasantly resemble those that dominate South African society, and which are sometimes cited to us when we criticise our own government. Such policies have brought hatred and harm to my own country and, unless soon checked and reversed, they will bring hatred and harm to Britain through her colonies.

I have never resented criticism of South Africa by the British Press because I know that much of it can be justified. But I do sometimes wonder at the risk taken by people who throw stones while they are living in glass houses.

It is important to remember that the policies prevailing in South Africa have always been challenged in South Africa by some South Africans, however few in number.

Prevailing British policy was likewise challenged in Britain in the early part of the 19th century, at the time of the campaign against slavery. A band of courageous and determined men challenged the institution of slavery which was accepted by Church and State and supported by public opinion. "The British anti-slavery movement," says Professor Coupland, "supplied the inspiration and incentive of a great popular tradition. The movement owed much to the character of its leaders—Wilberforce, Sharp, Clarkson, Macaulay, Buxton, and the rest—but they could not have done what they did if a great body of opinion among the British people had not been resolutely and persistently bent on the destruction of an evil which Britain had once done so much to create and sustain."

The crusade against slavery was, however, only one aspect of a larger theme—the contact of white and black, the conflict between strong and weak. At the very time in the 19th century when the battle to vindicate human rights was being fought in

Britain; British missionaries, like Dr. John Philip, were waging a similar struggle in Southern Africa against the first unequal laws of the Cape Colony. These laws had kept the coloured people in a state of subjection akin to slavery until political pressure secured the passage of the famous Ordinance No 50 in 1828, abolishing all discrimination based on race or colour. That was the beginning of the Cape liberal tradition of equal rights for all civilised men. Twenty-five years later Britain saw to it that this principle was embodied in the first Constitution of 1854 which granted representative government to the Cape Colony and laid down civilization, not race or colour, as the basis of the franchise. This tradition of racial equality in the eyes of the law took root, grew up and maintained itself for a century. It influenced the outlook of more than one or two generations of South Africans, especially of those who, like myself, were born and grew up in the Cape. As a political factor it was afterwards weakened but was not finally overthrown until in our own day it encountered stronger economic forces. Even now it is dormant but not dead, because there are still South Africans who draw pride from the past and courage for the future from the old Cape liber-

al tradition begun by the British.

But when we watch the trend of events in British Central and East Africa to-day, we ask ourselves where is now the band of courageous men and women in Britain to attack the evil theory and the pernicious practice of white supremacy? The policy of racial discrimination involved in maintaining white supremacy to-day is comparable in its degrading effects, on white and black alike, with the practice of slavery when it was so gallantly attacked 150 years ago.

Why is it that in these days we scarcely ever hear open criticism of the principles of British colonial policy? It has become easy to divert public attention from fundamental political principles to the bewildering array of economic and social details. Yet it is false principles, and the distorted pattern of life they inevitably produce, that must be assailed.

There is one direct way for Englishmen to start to rescue black Africans from white supremacy. It is also the way to restore faith in Britain and in the value of the Commonwealth. That way is to reassert the clear principle, and to adopt everywhere under British rule, the firm policy of equal rights for all civilised men and women regardless of their race or colour.

(Concluded.)

AFRICAN VIEWPOINT

SANDS WASHING AWAY

By JORDAN K. NGUBANE

THE Liberal Party of South Africa is very much in the news at the moment. It would appear that this interest is genuine on both sides of the colour line. On the white side, Press reports tell us that Liberal Party meetings are surprisingly well-attended. Surprising because a community fed on white superiority should have fought shy of a political party which, no matter how falteringly, advocated racial equality of some sort. On the non-white side, I think the volume of comment, favourable and otherwise, is sufficient indication of non-white interest in the Party.

As events move on, the Liberal Party begins to clear its mind of the initial confusion in which it started. And we are slowly coming face to face with a Liberal Party which might be in danger of gravitating in the direction of being some sort of half-way house between apartheid and the racial equality demanded by the African National Congress. Con-

sciously or unconsciously the danger grows every day of principle being sacrificed to expediency under the mistaken idea that the Party will win more support by trying to play the United Party's old game of trying to be a darling to most comers.

Apartheid and racial equality are fundamentally irreconcilable. The white apartheid will have no time for a wishy-washy Party which says apartheid is good and bad at one and the same time. Nor will the African pay any attention to it either. The white apartheid will want the crude but real white domination and will go to the shop which sells the genuine stuff, fresh from the manufacturer. The African will go his way and see salvation for himself in the complete overthrow of white domination. In fact, when you get a movement like the Liberal Party coming up to be a shaky bridge between Black and White, African reactions will most

likely be: "There comes the white leader-goat!" The African dislikes leader-goats, whether they are black or white—for one reason: they lead the way to the slaughter-house. To ask the African to come to terms with apartheid or the residential segregation of the Margaret Balingers or a given standard of so-called "civilisation" of the Alan Patons, is to ask him to go into the political slaughter-house, the very place out of which the African National Congress is taking him!

If it is a question of choice, the African will naturally go the way of the African National Congress. But if he goes that way, after having been frightened away by the sight of the white leader-goat, what will happen is that he will work no longer for united nationhood but for African domination. In all my political life, I have always insisted that I hate the Black tyrant as much as I do his White counterpart. Both are evils with which it is impossible to come to terms.

The white tyrant is strong today. He crushes the African underfoot and has thrown morality and human decency to the winds. Self-preservation is his guiding philosophy. When the African tyrant is in power, he will make every white man pay for all the crimes of the white tyrants. That is of the very essence of tyranny. We have seen it happen in other parts of the world.

And I am afraid the Liberal Party is starting with the wrong foot forward if from the word go it shakes African confidence in its real intentions and allows the impression to be established in the non-white mind that it merely wants equality so as to persuade the African that certain forms of segregation are for his own good.

Mr. C. W. M. Gell has been writing a series of articles for the 'Forum' trying to argue the case for principles being more important than anything else for the Liberal Party. I do not agree with very many of his propositions. But I think there is sound commonsense and a touch of realistic statesmanship in his insistence on seeing the Liberal Party a principled organisation. The African National Congress is fighting for principles. That is why it rejects the idea of having anything to do with African parliamentary representation in its present token form. You cannot reject an evil in principle and then turn round and come to terms with it.

The Liberal Party's only hope of influencing events on the African side is to adhere to principles, even if it means losing a few more white supporters nurtured in the tradition of race-hatred. I should be very much surprised if the Liberal Party won much support from the present generation of white voters. Its real converts are in the ranks of white Youth—if it wants to remain a whiteman's Party. If it wants to remain that, I do not think anybody would quarrel with it. It would then be free to make its own reservations on who shall be the citizens and who shall not be.

But if it is to be a political home for South Africans of all shades of colour, I am afraid, it cannot do very well if it comes with the thinly disguised white superiority complex.

If we accept the premise that God created Man in His own image, or perhaps regard Man as an end in himself we then proceed to accept the human personality as sacred. Once that is established, there is no room for quibbling about on the vital issue of racial equality. Equality is established the moment you accept the human personality as sacred—no matter what colour it has assumed.

The question which comes to the fore then and on which there is a lot of woolly thinking is one of miscegenation and all the rubbish that is usually said when this question is discussed. But if God created Man in His own image, then the human personality is the same whether Man is Black or White or Coloured. The human personality does not lose anything by the pigmentation of the body in which it is encased. If a white girl thinks she will be happy with a black boy for a husband; if an African boy finds in an Indian girl all the virtues he seeks in womanhood, why let them marry of course! It is not their colour that matters. It is the human personality in them which is sacred.

And, if God created Black, White and Brown races, He did not thereby say they should not interbreed. Mind you, geography, diet, the sun's rays and the made of life have quite a lot to do with pigmentation. But the human personality undergoes no mutation because of its historical timing on geographical location. Man and women loved and hated in ancient Sumeria as they do today. There is virtue and

(Continued on page 384)

LATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER PAISLEY
CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 yd.

EMBOSS GEORGETTES
all shades 45" 10/6 yd.

OPAL GEORGETTES
45" all shades 12/6 yd.

VELVET CHENILLE
GEORGETTES 45" 15/6 yd.

44" PRINTED GEORGETTE
Spot & Floral Designs 45" 4/11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES
4/11 yd.

CHAMPALS!

Ladies Latest Plastic Champals
all shades sizes 3 to 7 1/6/6 pair.
Colours: Green, White, Red,
Brown, Blue and White.

SAREES!

EMBROIDERED GEORGETTE
SAREES.
all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES
22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK
SAREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK
SAREES with borders 63/- each.

LADIES UNDIES

Huge range of SLIPS, NIGHTIES,
PANTIES, BLOOMERS etc.
Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings
Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Latest Leather Champals
Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL
SILAWLS 17/6 to 30/- each.

INFANTS COT BLANKETS
Pink & Blue 6/3 & 12/6 each.

INFANTS GEORGETTE
DRESSES SMOCKED
18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS,
BIBS, PILCHERS,
all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.

Pillow Cases plain 3/6 each.

Pillow Cases Embroidered
4/11 each.

Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satin Bedsores
at Reduced Prices.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS,
TIES, HANDKERCHIEFS Etc.
Specially reduced.

JAYBEE SILK HOUSE

39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

P. O. Box 516.

Phone 33-6229.

FOR ...
RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT ...

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT".

ESTABLISHED 1927.

...and **SUNBEAM**
is so economical too!

House-proud wives who strive
to keep their homes bright and
cheerful-looking, use Sunbeam...it
gives that pleasing shine to floors
and furniture!

And so economical too...a little
Sunbeam spreads easily over a large
area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy...saves
time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

**SUNBEAM
POLISH**

Shines...
and shines
and shines

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

P.O. Box 96,

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS, RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE, Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience Is your Guarantee

Try our Famous

**IMPORTED & GOVT. CERTIFIED
VEGETABLE & FLOWER SEEDS**

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS,
HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213.

Tel. Add.: "GREENFEAST."

145 Brook Street,

DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS ABSOLUTELY THE BEST.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
                  } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:—

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

INDIA LETTER

From Our Own Correspondent

Bombay, May 30.

THE Five Year Plan, put into operation formally on April 1, 1951, has progressed satisfactorily during the last two years. It has laid a firm foundation for future intensive development of the agriculture as well as the industrial resources of the country. For the first time in the history of India, locomotives, railway coaches and wagons, artificial fertilisers, telephone components, various types of machine tools and many other things for which India had to depend on foreign countries were produced in the country during this period. Industrial output went up by 15 to 20 per cent. Increase was also recorded in commercial crops and foodgrains.

In the first two years, a sum of Rs. 5850 millions was spent on the development projects both by the Centre and the State Governments. This amount represents less than one-third of the total outlay estimated for the execution of the entire Plan.

In the industrial field some of the important State undertakings went into production during the period, such as Sindri Fertiliser Factory, Chitranjan Locomotive Works, the Telephone Industries, the Rare Earths Factory, Machine Tools Prototype and Ambernath Defence Factories. During this period 58 locomotives, 8000 railway wagons and 643 railway passenger coaches were manufactured in India. 77,000 tons of additional shipping was obtained and six ships were built at Vizagapatnam Shipyard. 380 miles of National Highways and strategic roads and 17 new large bridges were constructed, 1050 miles of existing roads were improved.

In the private sector, production increases were recorded specially in cement, heavy chemicals, textiles, iron and steel, paper and paper boards, sewing machines, bicycles, rayon and jute goods and engineering industries. Against this, aluminium, diesel engines and machine tools production received a set-back due to slack demand and slump in the market.

Agricultural production, during the first two years of the Plan, has shown substantial increases in foodgrains, jute, cotton and sugar cane. In regard to foodgrains, precise data from the State Governments are not yet available but a tentative estimate made by the Central

Food Ministry indicates that during 1951-52, under Grow More Food account the increase in foodgrains production was of the order of 88 lakh tons. Besides, an increase of about 2.7 lakh tons is also estimated as a result of major irrigation schemes, which increased the area receiving irrigation during 1951-52 by 8 lakh acres.

In 1951-52, an increase of about 6 million acres (about 5½ per cent. of the total acreage) in the area under Kharif grain crops is reported and though production data are not yet available, it is believed that compared with 1951-52, there has been an appreciable increase.

In the case of jute and cotton the production rose from 3.3 to 4.7 million and from 2.9 to 3.3 million bales respectively.

The total expenditure on agricultural development in the States was Rs. 206 millions in 1951-52 and Rs. 220 millions in 1952-53. It is estimated that as a result of schemes executed during 1951-52, nearly 2 million acres will be brought under irrigation against 8.28 million programmed for five years. Information regarding the progress of these schemes during 1952-53 is not yet available.

Large multi-purpose projects are proceeding satisfactorily. As against a planned outlay of Rs. Rs. 2060 million during the first two years, the actual amount spent on these projects came to Rs. 1900 millions.

In terms of benefits, although the full quantum will be achieved only on completion of the works, the results show that targets fixed for the year 1952-53 have been substantially attained.

Below is a brief description of the progress made during 1951-53 on the multi-purpose projects:

Bhakra-Nangal Project: The project consists of (1) the Bhakra Dam across the Sutlej, (2) Nangal Dam, 8 miles lower down, (3) Nangal power channel, (4) two power houses on the Nangal canal, (5) transmission lines and (6) Bhakra canal system.

At Bhakra dam site, the two 50 feet diameter diversion tunnels are in an advanced stage of completion. Work in the river bed should start next winter after the flow of Sutlej

has been diverted through the tunnels.

The Nangal Dam has been completed except for the installation of gates which will be in position within a year. The first power house and a large part of the transmission lines will be commissioned by the middle of 1954. Work on Bhakra canals comprising 518 miles of main and branch canals and 2000 miles of distributory canals is also proceeding according to schedule. The total sum spent on this project up to the end of March 1953 is Rs. 550 million.

The Harike Barrage at the confluence of the rivers Sutlej and Beas has been completed except for the installation of gates.

Damodar Valley Project: The construction of the Bokaro thermal station with three 50000 kilowatts electric generating sets is nearing completion. The construction of the Tilaiya Dam has been completed. The total spent on this project so far is Rs. 460 million.

Hirakud Project: After the completion of all preliminary works, work on the earthen and the concrete dam is well under way. More than half of the work of excavation of the canal system has been completed. The total spent on this project so far is Rs. 240 million. Besides these central projects, multi-purpose projects undertaken by various States are progressing well.

Over 70 per cent. of the proposed developmental outlay of Rs. 20690 millions remains to be incurred in the remaining three years. A substantial increase of nearly Rs. 800 millions over the 1952-53 level has been budgeted for in the current year, but the tempo of expenditure will have to be stepped up further in 1954-55 and 1955-56. Of the remaining expenditure of Rs. 14840 millions, Rs. 6000 millions would be available from the Central and States revenue. Rs. 2750 millions will be available from deficit financing against import surpluses financed from the sterling balances lying with the British Government. Still there will be a gap of Rs. 6690 millions which, the Government is confident, can be and will be bridged through the external aid and/or new sources of revenue.

The Government of India have announced a scheme for payment of compensation to displaced persons having claims relating to immovable property left in West Pakistan. Final decision on the scheme will be taken after the conclusion of

the Nehru-Mahomed Ali meeting and Indo-Pakistan discussions.

The Government of India have decided that compensation should be confined to the utilisation of evacuee property in India as well as any amount realised from Pakistan on account of the difference between the values of evacuee properties in the two countries.

The compensation scheme expects to cover 2,35,000 claimants whose claims aggregate in value Rs. 4250 millions for the buildings and lands left by them in the urban areas and Rs. 900 millions in rural areas in West Pakistan.

As against this, the value of evacuee properties left in India which will constitute direct compensation to these claimants is estimated at Rs. 900 millions. Besides, the Government have a cash balance of Rs. 80 millions as realisation. This amount of nearly Rs. 1000 millions, together with any sum that the Government of India may be able to get from Pakistan to make the differences in the values of the properties will, under the scheme, be distributed among the displaced persons as compensation on a pro-rata basis. The pro-rata compensation will work out to 20 per cent or less.

It was also announced that the Government's responsibility for rehabilitation would continue in respect of persons not covered by the scheme.

Pandit Nehru, who has left for London to attend the coronation of Queen Elizabeth, will have preliminary talks with the Prime Minister of Pakistan, Mr. Mahomed Ali, "on Kashmir, the working of the Prime Ministers' agreement on minorities, the evacuee property payment question and other issues having a bearing on Indo-Pakistan relations," according to a joint press note issued by the Governments of India and Pakistan.

As owing to their other pre-occupations detailed discussions will not be possible, the two Prime Ministers will meet again at the earliest possible occasion after their return to their respective countries and will carry on their discussions for the purpose of arriving at a settlement of all Indo-Pakistan differences.

Meanwhile, the Governments of India and Pakistan have issued a directive to those of their Ministries concerned to take up immediately the outstanding issues between the two countries with their opposite numbers.

They are directed to make every effort, in the light of improved atmosphere and outlook that happily prevails on both sides, and the earnest desire of the two Prime Ministers to reach an early, friendly and lasting solution of these differences, so that the two countries may live together as good neighbours and co-operate with each other in all matters of common interest.

In order that the two Prime Ministers may be kept fully informed of the progress made in these discussions, it was also decided to set up a Steering Committee composed of two officials nominated by each Government.

This committee will receive regular reports of the progress made towards a settlement of the outstanding issues and will meet from time to time to consider them and to devise ways and means by which any issue remaining unsettled or pending for any length of time or any disagreement that may arise may be resolved to the mutual satisfaction of the two Governments.

The first meeting of the Steering Committee will be held in Karachi soon after the return of the Pakistan Prime Minister from the Commonwealth Prime Ministers' Conference in London.

The Central Government have decided to merge Bellari Taluka with Mysore State as soon as Andhra State was formed on October 1. The Central Government have taken this decision on the basis of the recommendation of Justice Lakshmi Shankar Misra, Chief Justice of Hyderabad, who inquired into the various factors regarding the future of Bellari Taluka.

The three Talukas of Adoni, Alur and Raydurg of Bellari District, covering an area of 2067 sq. miles with a population of 4,69,873, would be merged in Andhra State and the remaining seven talukas namely Bellari, Siruguppa, Hospet, Sandur, Gadagalli, Harpanballi and Kudalgi, covering an area of 3829 sq. miles with a population of 7,73,912, would be merged in Mysore State.

The Government of India have decided to appoint a high-powered commission to consider the re-organisation of States after the formation of Andhra State. The commission is likely to be appointed before the end of the year and will consist of leading personalities not actively connected with politics.

In making recommendations regarding reorganisation of States and fixing the boundaries of various States, the commission would take into considera-

tion not only cultural and linguistic matters, but also other important factors such as the preservation of the unity of India, national security and defence, administrative advantages, financial considerations and the economic progress of each State as well the whole nation.

The food position of India has improved considerably and it will not be long when India

becomes self-sufficient. The Government of India are not anxious to purchase foreign rice this year except on her own terms. This optimism is the result of increased production of rice in this country during 1952-53. It is officially stated that out of a total of four million tons increase of food-grain production over the previous year, nearly 2.7 million tons is rice, which had been extremely in short supply for nearly a decade.

SANDS WASHING AWAY

(Continued from page 380)

vice in China, in Zululand and in England.

And if God or Nature did not want the Blacks and the Whites to inter-marry, if and when they do, why do they produce children like the "pure" colours? Where Nature or God frowns on intermarriage, the offspring is sterile. The horse and the donkey produce the sterile mule. A white man and an African produce the Coloured. The Coloured will produce children if he marries any other human race, including Coloureds like him. Which proves one thing: That the really important thing in all this is the human personality, which is sacred above every barrier of race or colour.

If Liberalism will not become the Left-wing of the United Party, it better search itself again over the issue of reservations on who shall be the citizens of South Africa. Citizenship for every South African must be the goal. How shall we go about getting to this goal is something we can sit down and discuss. I should like to see the Liberal Party even face very squarely like convinced democrats or Christians—whichever is the case—the issue of miscegenation. If in the final reckoning we cannot live happily as distinctive races, without one group seeking to dominate the other races, we might even have to consider mixed marriages in the future. What is wrong with that as a solution—when every other means has failed?

Fortunately, for the moment we are not called upon to crack our heads on whether Black should marry White. If it were an issue, I would not hesitate to say Yes! But, as I have said, it is not the issue at stake. Just now we are concerned with regard for the human personality. We are concerned

with giving it its due in a mixed society. If Liberalism has to be an effective bridge between Black and White, it should respect the human personality regardless of colour. When it does that, it will begin to realize that you do not win your neighbour's confidence by trying to bully him into accepting you as some sort of a superior. If you want his friendship, accept him as your equal.

If the Liberal Party really wants to unite Black and White, it should accept us as equals. Reservations and equivocations waste our time. We are on the march, in the direction of our choice and one day we shall be impatient with those who waste our time.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

NEW BOOKS

- A Nation Builder At Work
—By Pyarelal 1/6
- Why Prohibition
—By Kumarappa 1/-
- Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 15/-
- Bapoo's Letters To Aahram Sisters
—By Kaka Kalelkar 2/6
- The Wit And Wisdom Of Gandhi
—By Homer A. Jack 22/-
- Economy Of Permanence
—By Kumarappa 3/-
- A Gandhi Anthology
—By V. G. Desai 3d

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P/Bag, Phoenix, Natal.

THE CONSTITUTION OF INDIA

By Mr. K. Saethnam

The Constitution interpreted explained.

Pages 424.

Price 18 6

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix,
Natal.

Cuticura

SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless COMPLEXIONS

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILOIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nimar Kumar Bose	10	0
GANDHIAN ETHICS—Benooy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	26	0
FAMOUS PARSIS	7	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	8	8
STORY OF SATARA—Major B. D. Bapu, (I.M.S.)	15	0
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadass	12	0
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	6
A BIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narohari D. Parikh	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

~~~~~

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	6	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	9	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpating life of the joint family)	4	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	8	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

Is khaki
gabs,
tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN NOVEMBER Read
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO.
JOHANNESBURG P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
BULAWAYO P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN
SALISBURY P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Trust Managers NAIROBI
BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22612
63535

P.O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

હિંમત ઓ પિનિમત

મદરાસા ગાંધીજીના દસ્તે
સને ૧૯૦૩માં રચવાયું.

પુસ્તક પર મું—અંક ૨૫

શુક્રવાર તા. ૧૯ જુન, ૧૯૫૩.

જીવન નક્કલ પેની ૬

ગાંધીજીની અજમેર યાત્રા વખત

તું એક રૂબરૂ યાદ આવે છે. બાપુના એક જુના મિત્રના તેમને એક સાંજે પોતાને ઘેર જમવાનું આમંત્રણ આપ્યું. કેટલાક જુવાનો એ ગૃહસ્થથી નારાજ હતા. બાપુની એ યાત્રામાં સ્વયંસેવકોની જે દુકડી તઈયાર કરી હતી તેના આગેવાનો અને કેટલાક સ્વયંસેવકોએ બાપુને પેલા ભાઈને ત્યાં ભોજન માટે ન જવા દેવાનો નિશ્ચય કર્યો. પુ. ઠક્કરબાપા આ યાત્રામાં બાપુજીની સાથે જ ઉતર્યા હતા. હું પણ ત્યાં જ હતો. સ્વયંસેવકોના પ્રતિનિધિઓએ અમને કહી દીધું કે અમે બાપુને નહીં જવા દઈએ. બાપુની મોટર આડા સુધ્ધ જઈશું. અમે તો ગભરાયા. છેવટે એમ નક્કી થયું કે સ્વયંસેવકોનું એક પ્રતિનિધિ મંડળ સવારે બાપુને મળે અને તે ભાઈ સાથે એમને જે ફરિયાદો હોય તે બાપુને જણાવે. એમને સાંભળ્યા પછી બાપુને તેમને ત્યાં જવું યોગ્ય લાગે તો ભલે જાય. સ્વયંસેવકો તો એમ માનતા હતા કે, બાપુ આંધારામાં ન રહેવા જોઈએ. આટલું નક્કી થવાથી અમે નિરાંતને શ્વાસ લીધો.

રાતના એ અડી વાગ્યા હશે. એ વખતે હું ઘણી વાર જાગી જાઉં છું. તે દિવસે પણ જાગ્યો તો બાપુના ઓરડામાં દીવાનો પ્રકાશ જણાયો. મેં સ્વાભાવિક ઉત્સુકતાથી અંદર ડોકિયું કહ્યું તો બાપુ બેઠા બેઠા કાંઈક લખતા હતા. મને નવાઈ લાગી, મારા મોંમાંથી નીકળી ગયું, “બાપુ, આ શું?” બાપુ એ પુછ્યું, “તમે પણ જાગો છો શું? કાંઈ કહેવું છે?”

મારે કંઈ કહેવાનું નહોતું. પણ બાપુએ પુછ્યું કે તરત મને સ્વયંસેવકોવાળી વાત યાદ આવી. મારા મનમાં એક વિચાર ઝબકી ગયો કે હું જ

ધરમ કરતાં ધાડ

(હરીભાઈ ઉપાધ્યાય ‘લોકચવન’માંથી)

બાપુ આગળ બધી ફરિયાદો કેમ ન ચુક? સ્વયંસેવકો પોતાના રોપમાં બધી વાતો વધારીને કહેશે. હું તે કામ સારી રીતે પતાવી દઈશ. એટલે મેં આગળ પાછળનો કંઈ પણ વિચાર કર્યા વિના કહ્યું, “હાલ, કંઈક વાત કરવી છે.”

બાપુએ કલમ નીચે ચુકી દીધી અને કહ્યું, બોલો, શું કહેવું છે?”

સ્વયંસેવકોએ પેલા બાઈની વિરૂદ્ધ જે કંઈ અમને કહ્યું હતું તે બધું મેં ટુકમાં બાપુને કહ્યું. બાપુ ગંભીર થઈ ગયા. તેમણે પુછ્યું, “તમે કંઈ જાણો છો?”

“હાલ બાપુ, મેં પણ આવી જ વાતો સાંભળી છે.”

“તો હું કાલે તમને એમની સાથે રૂબરૂ વાતો કરાવીશ.”

મને કશી સુઝ ન પડી. મેં કહી દીધું, “સારું.” હવે હું મનમાં ગભરાયો કે આ તો મુશ્કેલીમાં મુકાયા? ધરમ કરતાં ધાડ આવે તે આનું નામ!

બીજે દિવસે પેલા મિત્ર આવ્યા. બાપુએ મને બોલાવ્યો. પછી બાપુએ તેમને કહ્યું કે હરિભાઈએ તમારે વિષે મને આટલી આટલી વાત કહી છે. તમારે શું કહેવું છે?

તેમણે એ બધી વાતોનો ઇતકાર કર્યો અને મારા પર નારાજ થઈ ગયા. મને કહ્યું, “તમને મારા પર શક હતો તો તમે મને કેમ ન પુછ્યું? મારી સાથે વાત કર્યા વિના બાપુને જઈને આ બધી વાતો કહી એ યોગ્ય કહેવાય? સત્યાગ્રહીનો આ ધર્મ છે?”

હું લજવાયો. મેં કહ્યું, “તમારી વાત સાચી છે. મારે તમારી સાથે જ વાત કરવી હતી. મારા તરફથી બાપુને

કશી ફરિયાદ કરી નથી. ખીબ લોકોએ જે ચીંતાજનક પરિસ્થિતિ અને કોયટો ઉભો કર્યો હતો તેનો ઉકેલ કરવો માટે મેં બાપુને બધું કહ્યું હતું. એમાં મારો તમારે વિષે ખરાબ હેતુ નહોતો. મારો હેતુ તો એક ભયંકર પરિસ્થિતિ ઉભી થતી અટકાવવાનો હતો. છતાં આ જે હોય થયો તે માટે હું માફી માગું છું.”

પછી બાપુએ એમને કહ્યું, “ઠીક, તો આ વિષે પહેલાં તમે અને હરિભાઈ વાત કરી લો. પછી મને મળજો.”

અમારી વાતચીતનો જે ઉવાલ અમે બાપુને આપ્યો તે પરથી બાપુએ પેલા મિત્રની વિરૂદ્ધ ચુકાદો ન આપ્યો. તેમણે મને કહ્યું, “જ્યાં સુધી એ બધી ફરિયાદો સારી સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી તો મારે એમને નિર્દોષ જ માનવા પડશે. અને હું એમને નિર્દોષ માનતો હોઉં ત્યાં સુધી એમને ત્યાં જવાની મારી ફરજ છે. એમ ન કહું તો હું મારો ધર્મ ચુકું.”

પછી રાતના મને બોલાવીને કહેવા લાગ્યા, “જુઓ હરિભાઈ, આ બાબતમાં પુરી તપાસ કરીને તમે તમારો અભિપ્રાય બાંધો. આ રીતે કાંઈ સમજવા વિચાર્યાં વિના કોઈને વિષે કાંઈ કહેવું એ ખરાબ નથી. એનાથી કાં તો જે વ્યક્તિને વિષે કહ્યું હોય તેને અન્યાય થાય છે, અથવા કોઈ પુરાવા ન હોવાને લીધે આપણે સાચા હોવા છતાં જુઠા દેખાઈએ છીએ. વળી આવી વાતો જુઠી પણ હોય છે. રજતું ગજ પણ કરી દે છે. એવે વખતે એક વાર તો આપણી આંખ પણ ભુલાવામાં પડે છે.” આમ કહીને એમણે પોતાની

એક વાત કહી. તે જ દિવસે તેમના પર એક માણસનો કાગળ આવ્યો હતો. તેણે પોતાના પત્ર સાથે ઘણું કરીને કોઈ ઇટાલિયનનો પત્ર મોકલ્યો હતો. તેમાં લખ્યું હતું કે હાઈદરાબાદમાં જે બદમાશો છે : એક અલ્લખરનો મહારાજ અને બીજો ગાંધી. સાથેના પત્રમાં લખ્યું હતું—ગાંધીજી, આપ છો તો પાકા બદમાશ, પણ મોટા સત્યવાદી અને સત્યપ્રિય છો. એટલે મને ખાતરી છે કે આપને વિષે સાથેના પત્રમાં જે સારી વાત લખી છે, તેની આપ જરૂર કદર કરશો.

આ વાંચીને હું તો સડક થઈ ગયો. બાપુજી પર આવો ભયંકર અને આટલો સીધો આક્ષેપ! આવા માણસો પણ દુનિયામાં હોઈ શકે?

મને થઈ ગયેલો અને મુઝો થઈ ગયેલો જોઈને બાપુએ કહ્યું, “જોણે એમને એમ નથી લખ્યું. નજરે જોયેલી વાત પરથી લખ્યું છે. તું માનશે?”

હવે તો હું સુઠ જાગી ગયો. “બાપુ, આપ શું કહો છો? માનું? આખી દુનિયામાં કોઈ એ માની નહીં શકે. આ તો કોઈ રાક્ષસ લાગે છે.”

“ના. એમ નથી. વિલાયતમાં મારી વિરૂદ્ધ જે પ્રચાર કરવામાં આવ્યો છે, તેનો આ નમુનો છે. હું ગોળમેળ પરિપદ માટે વિલાયત ગયો ત્યારે તે વખત ના વાઈસરોય વિલોંગ્ટને, ખાસ આવી વાતો છેક રાજ સુધી પહોંચાડી હતી. અને લોકોએ ખુબ ખરાબ પ્રચાર કર્યો હતો. એ પાછળ એમની ઇચ્છા એવી હતી કે લોકો પર મારી અસર ન પડે. જેને લોકો મહાત્મા માને છે તે ગાંધી તો આવો બદમાશ માણસ છે એવું તેઓ ઈંગ્લેન્ડના લોકો અને રાજના (અનુસંધાન પાને ૨૮૪ મે)

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

**The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.
G. C. Kapitan & Son**

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ સીકાઈનું બાણીનું મથક

બહારગામના પ્રાદેશોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

Phone - 25881. 8 Cross St.

**H. R. PATEL & SONS
Durban.**

અનાજ તથા ફરીયાબાના વેપારી હરેક જનતા કોંગ્રેસની જાણ પ્રાદેશોને સંતોષ મામ આવી રીતે દમો જતી દેખરેખ રાખી રવાના કરીને છીએ. બહાર ગામના ઓરડર ઉપર પુરતું ખાન આપીએ છીએ.

ભાવ તથા સેમ્પલો માટે લખો :

અથાણું લાવકની પ્રેથી એ અમારી ખાસ સેમ્પોલાઈટી છે.

**PATEL'S FRUIT
SUPPLIERS**

60 Bond Street

Phone 25881 — DURBAN — Box 609

Suppliers To Trade Only.

**Bananas, Green Ginger,
Indian Vegetables Supplied.**

Fruits In Season.

યુનિયન પ્રાંટીંગ વર્કસ
(યુક એલેસ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ પ્રિન્ટર્સ)

દરેક જનતા અર્જી, કટ્ટું, કુલરાની, અંગ્રેજી, હાલિ ભાષામાં બધા વિષયના પુસ્તકો-ગ્રાન્ડબો-કુરાને સારીકો દર્શામાં મોટા નમ્યામાં આવે છે. યુનાની-ગેલ્શીય-સ્વદેશી ભાષાઓ-અન્યે દુનિયા પ્રગતી.

પાર્ટીક્યુલર પુસ્તકો

શિવચાલીસા, દુર્ગાચાલીસા, નવમદના પડો, પુરાખ્યાન, શ્રી. રામીયારની કથા, રામ ચાલીસા, રામી ચાલીસા, બ્ય હેથર સ્તોત્ર-દરેકની કીમત ૧ પેની

દુનિયાન ચાલીસા, તુલસીદાસને કનીરની સંખીઓ, અર્જુન ગીતા, દુનિયાન અપોતિય, અ રી કુંડ, ૫૧મર ન ને મુવદેવની પ્રાચીના, કાન ગોપીની વડવડ તથા કાલુલીલ, નારાયણ કવચ, સંગ્રાહક ગુનરામી સ્તોત્ર તથા અર્જુન સુલ્યેનીય, સીલોલ સંખ્યા અને દાપ જોડ પુલ ગુનરામી કીડા સાથે કીમત્ ભાવવતનો પાક, રામ રક્ષાના સ્તોત્રો, શ્રી. વિષ્ણુ સદસ નામાવલી, શ્રી શિવ સદસ નામાવલી, આનંદગે ગરબો, રામગંદળની ગરબીઓ, ભક્તીલા સાથે, બલન બંદાર, ગુનરામી અને જ્વનાવલી દરેકની કીમત રી. ૧

એવરસીની કથા, સલ્યનારાયણની કથા, ભદ્રક બંસરી, ગૌઠા પુસ્તકો-દરેકની કીમત એક રીલ્ડિંગ અને ૭ પેની

પી ઈસી ક્ષીત-ગુજરાતી ચેકર સર્કલર (૫૧ બેચારુ પુસ્તક) ૭/૧
" ૧૧૫૨ (૫૧ બેચા બુકેટ ગોખવાડું " ૭/૧
" લીટ્ય પોલ્ટ-ગુજરાતી કું અર્જુન ગીરવરી કવચ પાના ૭૫૪, ૧-૧

એ સીવાય બીલ અનેક જનતા વાંચનના પુસ્તકો-ફીયાળી અર્જી, કીવાળી કાલ-પાર્ટીક્યુલર પુસ્તકો ધીમે સ્ટોકમાં રહે છે માટે આપને જોઈતી વસ્તુઓની લીસ્ટ મોકલશે તેા લાથવા ભાવ લખી બહાવીશું.

એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી ખાતરી કરો.

પી. પી. (C.O.D.) થી મંગાવનારને રી. ૧ વધુ ભારતી પડશે.

 Union Printing Works
89-91 VICTORIA ST., DURBAN
P. O. Box 3492.

Phone 339859 Phone 224727

K. J. TAVARIA
Representing Associated Shop Fitters Ltd.
43 Commissioner Street, JOHANNESBURG

ગલ્સ કાઉન્ટર

સુંદર અને દર્શક ગલ્સ કાઉન્ટર, રોમ ફ્રીજ, ગેલ ફ્રીજ, સ્પીડ કાઉન્ટર તેમજ રીલ કાઉન્ટર, ફ્રીઝ કાઉન્ટર, સુકર વી-ગે ફ્રીજીઝ વીગેરે હામરે લાં મળશે. તમારા જુના કાઉન્ટર-બલકી અથવા ગેસો આપીશું.

લાંબી સુલાની ઉપાસ્તી ગોડવલ્ડ કરી આપીશું.

GLASS COUNTERS
Glass Counters, Show Cases, Wall Cases, Sweet Counters, Fridge Counters, Fish Frier, also up to date Window Fittings.
We sell your old Counters.
Easy Terms Arranged.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિયાન અગર દુનીયાના ઠાક પશુ ભાગની દવાઈ ઈસ્યાઈ અમરે. અખીન માગે પુચારી કરવા ધરે બીઠા અમારી ખાતરને છુલ્કાવ કરો.

ઈન્ડિયા, આંગ, ચીની, દુલ્હાં, અફઘાંન, પ્લેકબાંસ, વિગેરેના વીમા અંગે લેવાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયાઈસ, પરાજનત ટેલર, વિદ્યાલના શાપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્ષીયારન્ટ સર્વિસીકેટ કે નેપારના તાલસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઉખીયેયાને લખલી બાવતોમાં કઈ પથું ફી લીધા વિના અરે માવ સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન એફ એસ લીયા, શેક યાચર ઉનરલુરન્સ કંપની લીખારના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

“ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન”

શુભાર તા. ૧૯ જુન, ૧૯૫૩.

ખોટી રીત

કુનીયામાં માઠ માઠની પ્રવૃત્તિ આખા આફ્રિકા ખંડમાં ચોંટા ઉપભવી રહી છે. યોષ પશુ સમજવારે વ્યક્તિ વ્યક્ત ક અવ્યક્ત રીતે પશુ એવાં ત્રાસપ્રવર્તનને ટેકા નહ આપી શકે. અમે તેને શૈક્ષણિક પ્રણાલિ કીએ અને તેમાં ભેદભેદો ઝીની દવા ખાઈએ છીએ. કારણ તેઓ આફ્રિકન લોકોની જરૂરો સેવા નથી કરી રહ્યા પરંતુ તેઓના સંવતર નાશનો અર્ગ યોષ રચા છે. હીંદના યા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂ, જેનેના કરતાં આફ્રિકનોના વધારે સુદૃઢ ખીત બાગ્યેજ ખીલ યોષ હશે, તેમણે આફ્રિકનોને પોતાનું છટ પેષ સિદ્ધ કરવાને યોષ પશુ પ્રકારની દીક્ષા નહિ કરવા સામે મંબીર ચેતવણી આપેલી છે. આ વસ્તુ જેઓ ગેર માર્ગે દોરવાયેલા માઠ માઠ ત્રાસવાદીઓને દસારી શકે તેઓએ માત્ર પોતાના લોકોની નહિ પરંતુ કુનીયાની યાંતી ને માટે અને માનવજનની પરમ સેવા કરેલી ગણાય.

માઠ માઠની પ્રવૃત્તિને સખતમાં સખત શબ્દોમાં વખોડી કાઢવા સારે કુનીયાની રચાનિક તેમજ શ્રીકીય સરકાર તરફથી તેની વિરુદ્ધ લેવામાં આવી રહેલાં પત્રકોને અગે શુભચર પશુ વખાણી શકતા નથી. દીક્ષાને દીક્ષાથી પહેલાં વળવાનું આ માનસ કુનીયામાં યાંતી રચાયી નથી શક્યું. કુનીયાને તે યાંતીથી દુરને દુર લઇ નહ રહ્યું છે. આ વસ્તુને વિગે શાક્ષા મુશ્કેલિઓની આખા ખંડ છે એ અત્યંત શૈક્ષણિક છે.

કુનીયાની સરકાર તેમજ દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર જે એમ માનતી હોય કે દમન અને વધુ દમનથી તે યાંતી રચાયી શકશે તે તેઓ મંબીર બહુ કરે છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં લમબમ ક્ષણના ખીન-જોરા નેતાઓની હીલચાલપર પ્રતિબંધ મુદ્દા ખીન-જોરા ઝીની રાજ્યપ મરેશાઓને દાખી રવામાં આવી છે તેમ કુનીયામાં પશુ કુનીયા આફ્રિકન યુનીયન, જે કુનીયાના નેટીવોની કુખ્ય રાજ્યીય સંસ્થા છે. તેને ગેરકાયદે ઠરાવવામાં આવી છે.

શ્રીકીય સરકારે લેફ્ટનન્ટ-જનરલ સર બ્લોઝ અરરટીને કુનીયા યોષલેલા છે. જેઓ કુનીયામાંથી માઠ માઠની નહ કાઢી તાખવાની પોતાની યકિન ની વ્યાજ માટી રચા છે. તેમણે માઠ માઠ સિવાય ખીલ દરે રેક વ્યાજને પોતાની શુભેચ્છા પાઠવી છે.

કુનીયાના લોકોને તેમણે કુનીયામાં પોતે પરાક્રમે કરવાના છે તેવી આશા આપેલી છે. અમારાં માનનું છે કે લેફ્ટનન્ટ-જનરલ પરિરિમિતિને વધારે ઉચ કરવાના છે. આને જરૂર માઠ માઠ ત્રાસવાદીઓને નહિ પરંતુ તેની પાછળ રહેલી જાવાનાને ત્રાસ કરવા ની છે. એ જાવાનાને ત્રાસ લઈકરી પત્રકાંથી નહિ પરંતુ કદાપશુબરેલી મુલસદ્દીગીરીથીજ શરૂ થકશે. એ વસ્તુ છ-કારી શકાય તેમ નથી કે આખા આફ્રિકા ખંડમાં આફ્રિકનોને ક્ષણ લાંબા વખત સુધી શાહીવાદ અને સંસ્થાનવાદની વેખડી ઝેરીઓ નીચે કચડાયેલા રાખવામાં આવેલા છે. અને તેથી આને દબે તેઓ ખોટી પા ખરી આશા આપનારા સામ્યવાદ ના ભોગ યજ પડયા છે. આફ્રિકનો માં દબે ઘણીજ કડપથી જાતમજાગીટી આવવા લાગી છે અને શાહીવાદ અને સંસ્થાનવાદના દિવસો બરાબ ગયા છે. આફ્રિકનો અને સઘળા કચડાયેલા લોકો દબે દબાત રિયતિમાં પડી રહેવા તજવાર નથી. રેવેન્જાએ બની બેરેલા દુરડીઓએ દબે સ્વિચન પોતા ના પદનું રાજ્યાનું આપી છ પોતાના આશ્રિતો, જેઓ દબે આશ્રિતો રચા નથી, તેઓની સાથે સમાન બાગીદારી થી કામ કરવાનું રિવકારી લેવું જોઈએ. દબે એ વખત આવેલો છે કે જ્યારે બગી રહેલી આગમાં તેજ હોમનું નહિ જોઈએ પરંતુ તેને જુઝાવવાના પત્રકાં લેવામાં જોઈએ. એ વસ્તુ તુંડ મુજબ થી નહિ બની શકે પરંતુ યાંતતાથી યજ શકશે. આફ્રિકાના ઇમનસાને આને સમામ તુંડ મોળજાઓના દામ માં આવી પડેલી છે. માઠ માઠનું નિવારણ માઠ માઠ સામે માઠ માઠ કરતાં શુદ્ધ ઇલાને પ્રક્રમ કરવાથીજ શક શકશે.

નોંધ

શ્રી. ખાખરભાઇ ડી. ચાનડા
 ૧૫૮૭૧ના શ્રી. ખાખરભાઇ ડી. ચાવડા મળા મંજરારે ગેરીલસખમ યજ મોટરકાર રસ્તે કસ્ટ કાંડન જવા ઉપડી ગયા છે. જ્યાંથી પોટ ઝેલીક્રાએમ યજ તેઓ કૅપટાકેન જરી. ડરખનમાં તેમના માનમાં મળા રવીવારે શુરત હોંકુ એસોસીએશનના હોલમાં મેટા મંડળ તરફથી સહકારનો મેળાવડો યથેા દતો જેમાં ઘણી બેનોએ પશુ કાબરી આપી હતી. ખાખરભાઇના પ્રેમાજ ક્ષમાવ અને ગઢર સેવાઓની

તારીક કરનારાં બાપણે વ્યાં હતાં થી. ખાખરભાઇને ઘટતા શબ્દોમાં આભાર માન્યા હતો.
 મળા સોમવારની રાતે ખાખરભાઇ ના માનમાં પટેલ્સ વેજ્ટરીયન ડીકમ માં ખાણનો જલસો યથેા દતો જેમાં દરેક વખતેના મુજરાતી હોંકુ બાઇઓ તથા બહેનોએ સારી સંખ્યામાં કાબરી આપી હતી અને સહ ભોબન યજુ હોંકુ. ભોબન બાદ ખાખરભાઇની સેવાઓની તારીક કરનારાં અને તેમના કાપમાં સઘળતા ઇચ્છનારાં બાપણે યથાં દતાં. આ મેળાવડો કૅટલાક ઉત્સાહી યુવાનોએ મહેનત લઈ મોઠાવ્યેા દતો.

શ્રીમાલપની ટાચ સર કરનાર

દિમાલપની ટાચ સર કરનાર શાપી ટેનસોંગની શુદ્ધ સિદ્ધિને માટે નેપાલ ના રાજપર અભિનંદનનો સંદેશો પાઠવામાં હોંદ સરકાર વતી મોલાના આગાંદે જાણવ્યું હતું કે ટેન્સોંગે કરેલા એવરેસ્ટના વિજયની નેપાલની ખુશાલીમાં હોંદ સામેલ યાજ છે. શ્રીકીય સાહસિકોને સંદેશો મોકલતાં તેમણે જાણવ્યું હતું કે અખ સેત્રાની જેમ આ સેત્રમાં પશુ કુદરત અને માનવ જુદરસા વચ્ચેની યુબેશમાં માણસની શુદ્ધિ અને ધીરજે વિભવ મેળવ્યો છે. કુનીયાના સઘળા બાગેા માંથી ટેન્સોંગપર અભિનંદનના સંદેશો ઝો મળા છે. પ્રેસ કુદરત એક ઇન્ડિઆ જાણવે છે કે આ સાહસમાં જોગતી વખતે ટેન્સોંગે એવી ખાતી દશોવી હતી કે આ વખતે તે એવરેસ્ટની ટાચે જરૂર પહોંચશે. અત્રાં પહેલાં તેણે હોંદનો વાજો એવરેસ્ટપર લાઇ જવામાં નહોતો આવ્યો તે બરહ એદ દશોભો દતો.

યુક ઝોડીસીસ કમીશનનો મહાને કરેલો અસ્તિવકાર

પ્રેસ કુદરત એક ઇન્ડિઆના સંદેશો મુજબ દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારે યુનાઇટેડ નેશન્સનાં યુક ઝોડીસીસ કમીશનનો અસ્તિવકાર કરેલો છે. યુક ઝોડીસીસ કમીશન યુનીયનમાં વસતા હોંદીઓ પ્રલેની ગેરવર્તણુકપરના યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલી એ તા. ૫ ડીસેમ્બર ૧૯૫૨ના પક્ષાર કરેલા ઠરાવાનુસાર રચવાયું હતું. તેનું કાર્ય એ સવાલનો યુનાઇટેડ નેશન્સ ચાર્ટરના અને યુનીવર્સલ ડેકલેરેશન એક જુમન રાઇટ્સના સિદ્ધાંતો અનુસાર સંવોધકારક જોષ લાવી શકાય તે ખાતર યુનીયન સરકાર અને હોંદ અને પાટીસ્તાન સરકારો વચ્ચે પ્રસલ્તોની ગોઠવણ કરવાનું અને તેમાં મદદ કરવાનું હતું. યુક ઝોડીસીસ કમીશને કુંક સમયપર ત્રણે સરકારો પર કાગોષ લખ્યા હતા. હોંદ કમીશનની નીમણુકને આવકારી હતી જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારે

યુનાઇટેડ નેશન્સના સેક્રેટરી-જનરલપર કાચળ લખેલો જાણવાય છે કે તેણે યુનાઇટેડ નેશન્સના ડીસેમ્બર તા. ૫મીના ઠરાવનો અસ્તિવકાર કરેલો હોઇ તેનાથી કમીશનનો સ્વિકાર કરી શકાય તેમ નથી.

દક્ષિણ આફ્રિકાએ આગાહિ યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીએ એવ વિધયપર ૧૯૪૧, ૧૯૪૭, ૧૯૪૯, ૧૯૫૦ અને તા. ૧૨ જાન્યુઆરી ૧૯૫૨ના પક્ષાર કરેલા ઠરાવોને અવમણી કાઢવા દતા. એટલે હેલ્લી અવમણના છી વખતની યજ છે અને છરી વખત તેણે યુનાઇટેડ નેશન્સના ચાર્ટર અને ડેકલેરેશન એક જુમન રાઇટ્સના સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ પોતાની જાતીબેદની નીતીને મદાસી આપેલી છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅનને મળેલી વધુ મદદ

શ્રી. ટ્રાંસવાલ ટેગામ પ્રમપતી મંડળ તરફથી ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ ને મળેલ પા. ૨૫-૧૫-૧ની રકમ સાબાર રિવકારીએ છીએ.

વિનોબાજીનો સંપત્તિદાન યજ

આખામ શ્રી. વિનોબાજીના જુદાન પડની સઘળતા બાદ દબે તેમણે સંપત્તિદાન યજ આદર્યો છે. એ યજ અંગેની એક સભામાં પોતાની આવકનો છરી જામ સંપત્તિદાનમાં આપવા લોહોને તેમણે કરેલી પ્રાયના ના પ્રત્યુત્તરમાં સભામાં હાજર રહેલી સીઓએ પોતાના દાખીના ઉત્વારી સેટ ધમો દતા.

જે વ્યાં પહેલાં વિનોબાજીએ કરેલ જુદાન યજમાં તેમને અખાર સુધીમાં ૧૦ લાખ એકર કરતાં વધુ જમીન મળી છે, જેમાંથી સાડા પાંચ લાખ એકર એકલા ખીદાર રાજ્યમાંથીજ મળી હતી. ખીને નજરે ઉત્તર પ્રદેશ આવે છે જ્યાંથી પાંચ લાખ એકર જમીન મળી હતી.

એપાર્ટહેડ પરનો ચુકાદો

૧૫૮૭૧ જરડીસ હોંદ, ૩૩ વ્યાં ના ડેવિડ રોનલી સેલ, જેમને યુસ ટર મેજસ્ટ્રેટ યોટ, ટમી ઓગરટ ૧૯૫૨ના યુસ્ટર રેવે રેજનપર શુરોપી માટે રાખવામાં આવેલા યાંકડા પર બેસવા માટે, પા. ૫ દંડ અથવા ૨૦ ડિવસની સજા કરી હતી, તેમની અપીલ મંદુર રાખતાં કહ્યું કે શુરોપીએ અને ખીન-શુરોપીએ તરફની વર્તણુક સરખી નથી કારણ કે રેજનપર અખુક માંકડાઓ પર ‘શુરોપીવન્સ એનલી’ લખ્યું હતું જ્યારે ખીન યાંકડાઓપર કહત ‘નોન-શુરોપીવન્સ’ લખ્યું હતું. આથી શુરોપીએ, ખીન-શુરોપી યાંકડા નો ઉપયામ કરી શકે છે જ્યારે ખીન-શુરોપીએ શુરોપી યાંકડાનો ઉપયોગ કરી શકતા નથી.

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

1939
1939
1939
1939

[નેદાનીસમર્પથી બે ગુજરાતી યુવાનોએ અમારા પર એક ગયોપત્ર અંગ્રેજીમાં લેખી મોકલ્યો છે. તેની ચર્ચા અંગ્રેજીમાં કરવી ઉચિત નહિ લાગવાથી અને તેમ છતાં તેમાં ચર્ચામાં આવેલા યુદ્ધ ખાસ કરી આજના પ્રસંગે અગત્યના જણાવવાથી અમે તેનો ગુજરાતીમાં તરજુમો કરી તે નીચે આપીએ છીએ. અમે ઈચ્છીએ છીએ કે આ આપણા ગુજરાતી સમાજને અગત્યના પ્રશ્ન પર વાચકો વિચાર કરે અને તેની સુદ્ધિ પુસ્તક ચર્ચા કરે. તેને માટે 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ની કટારો અમે યુદ્ધી યુદ્ધીએ છીએ. ચર્ચા પત્રીઓને એટલી વિનંતિ છે કે તેઓએ ચર્ચાપત્રો ગુજરાતી ભાષામાં જ લખી મોકલવા. બાંગી લુટી હોય તેની કદી હરકત નહિ. તે અમે સુધારી લઈશું. અક્ષર શાહીથી સ્વચ્છ હોવાનું જોઈએ અને લખાણ જેમ અને તેમ કુટુંબો હોવું જોઈએ. ઉપલા નીપત્રોનું પાલન નહિ કરવામાં આવેલું હોય તેવા પત્રોને પ્યાન આપવામાં નહિ આવે. જે ભાઈઓએ ચર્ચાપત્ર લખી મોકલ્યો છે તેમને પણ અમારી સુચના છે કે તેઓએ બવિષ્યમાં ગુજરાતીમાં જ લખાણ મોકલવું જોઈએ. તેનો તરજુમો કરવામાં અમે વખત રોકી શકતા નથી. ગુજરાતીમાં લખતાં નહિ આવડતું

ગુજરાતી માધ્યમને યુવાનોની ટકાર

હોય તો એ તો તેઓને માટે અને ગુજરાતી સમાજને માટે સૌથી વિશેષ શોચનીય છે. આપણી જાત, ભાત અને ભાષાને તિલાંજલી આપીને પશ્ચિમ ના પાપમાં તણાઈ જઈશું તો આપણી રિયલિટી "નહિ ધરના નહિ ધાટના" જેવી થઈ પડશે.—ઇ. ઓ.]

સાહેબ,—અમને હોંડુ યુવાનોને લાગે છે કે આપણી ખાસ કરી ગુજરાતી કોમ આગળ વધતી નથી. તેનું મુખ્ય કારણ જુના નકામા થઈ અપેલા વહેમો, રિવાજો અને આપણા સમાજ માં પરંપરાથી ચાલતી આવેલી રૂઠી ઓ છે. તેમાંય, દાખલા તરીકે, જાતી રૂઠી સૌથી પ્રથમ સ્થાન ભોજવે છે. હોંડમાં જ્યાં તે ઉદ્ભવેલી છે ત્યાં જ તે સદંતર નાશુદ થઈ જાય છે છતાં આ પશ્ચિમ સુધારા વાળા દેશમાં તેનું મજબૂત પાલન થઈ રહ્યું છે. ટોળી, ખત્રી, ધાંચી, મોચી, દરજી એવા આપણામાં જાતીભેદો શા સાર હોવા જોઈએ? આ મુખંતાભરેલી જાતી રૂઠી નાશુદ થઈ જોઈએ અને સઘળી કહેવાતી જાતીઓ ધંધા રોજમારનો કરી પણ બેદ રાખ્યા વિના હોંડુ કોમમાં સમાઈ જવી જોઈએ. આ વસ્તુ ત્યારે જ સિદ્ધ થઈ શકે જો

આંતર જાતીય લગ્નો કરવામાં આવે. આને માટે યુવાનો તેમજ યુવતીઓએ પોતાના અતિ રૂઠીચુરત અને જુના વિચારોને 'વળગી રહેનારા માધ્યમો અને મોટી વજ ધરાવનારા અન્ય કુટુંબીજનોનો વિરોધ કરવાની દ્વિમત દાખવવી જોઈએ. ખીજી અત્યંત અગત્યની બાબત એ છે કે ઓકરા તેમજ ઓકરીઓને અને ખાસ કરી ઓકરીઓને જોડાઈ જઈને શિક્ષણ અપાવું જોઈએ. તેને બદલે માધ્યમો પોતાના પુત્રોને અને ખાસ કરી પુત્રીઓને સુખી લગ્ન પ્રાપ્તિથી બંધાએલ જોવાને ઈચ્છતા હોવાથી તેઓને નિશાળામાંથી દરજીયાત ઉડાવી લેવામાં આવે છે. આમ કરી માધ્યમો ખરેખર પોતાના બાળકનું ધાતકી પુનઃજ કરે છે. બાળકનાં એટલી નાની વયે લગ્ન કરીને તેઓ તેઓની સઘળી અભિલાષાઓનો નાશ કરે છે એટલું જ નહિ પરંતુ તેનું ભાવિ સુખ અને આખાદી તેની પાસે થી છીનવી લઈ તેનો દેહ અને આત્મા બનેને નરકમાં નાખી દે છે. યુવાન ઓકરા અને ઓકરીઓને હજુ તો જીવનનો અનુભવ લેવાની તક પણ મળી ન હોય ત્યાં ખૂદ લગ્ન

જીવન ક્રમ ભોગવી શકાય તેની તેમને ખબર થી રીતે પડે. અહીં ટ્રાંસવાતમાં એવો એક પણ રસીવાર બાગેજ ખાલી જતો હશે ત્યારે હજુ વીસીએ પણ નહિ પહોંચ્યા હોય એવાં બાળકોને લાકડે માડકડું વળગાડી દેવામાં આવતું નહિ હોય. કેટલાક દાખલા અમે પોતે જાણીએ છીએ કે જેમાં ઓકરીઓને નિશાળમાંથી ઉડાવી લઈ પોતાની ઈચ્છા વિરુદ્ધ પરણાવી દેવામાં આવેલી છે ત્યારે તેઓની ઈચ્છા હજુ આગળ વિલામ્બાસ કરવાની હતી. માધ્યમોના આ મુખંતાભર્ષા અને શોચનીય જુલોથી અમને ધલ્લોળ આધોત થયો છે. અમારા યુવાન બાઈઓ અને બહેનોને માધ્યમોના આવાં જોડાં કુલોનો દ્વિમતથી વિરોધ કરવા અમે વિનંતી કરીએ છીએ. આપણા જીવનનો પણ નાશ થઈ રહ્યો છે તેવે વખતે શું આપણી જાત પ્રત્યે પણ આપણે નામર્દ બનીશું? નહિ જ. આપણે અવાજ સંભળાવ્યા વિના આપણે નહોં જ રહીએ. આપણે ખરા વિચાર કરતાં અને ખરે માર્ગે ચાલતાં શીખવું જોઈએ અને આપણા અજ્ઞાન માધ્યમોને સમાજની જુલોનો વિરોધ કરવો જોઈએ. દરેક દરેક યુવાન અને યુવતીને

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

જો આપ સ્વચ્છ અને ભરોસાપાત્ર ગ્રોસરી મેળવવાને ઈનેબર હો તો અમારા ઉપર લખવા સુક્યો નહિ. હમે બનતી ઝડપે, ચોકખો માલ, કિફાયત ભાવે મોકલાવશું.

“ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દાખલ ઓરડર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અશુક ઈળીભુત થશે. કન્ડીના ઓરડરો ઉપર સન્વિશેષ, કાળજીપુર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીચતુ,   કઠોળ,   ઘર-ગઘ્યુ દવાઓ,   હવન-પુલની સામગ્રીઓ,   સાડી-લુગડા,

લગ્નની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.

કન્ડીના ઓરડરો સી. ઓ. ડી.થી મોકલાવવામાં આવશે.

અને હાર્દિક વિનતા કરીએ છીએ કે તેઓએ વિદાયપાત્ર કરવાનો, માર્ગ દર્શન અને સહચારી મેળવવાના પોતાના ખરાની દ્રષ્ટિએ માનણી કરવી જોઈએ અને તે સંપાદન કરવે જોઈએ.

ઠાકરીઓ ભગી મધ અને રેવા લાગી. હું એક ઠાકરીને તેનું માથું ખોળામાં લઇને આશાસન આપતો હતો. એ વખતે પોલીસ અમલદારે ઠેકરીના અજવાળામાં મને જોયો. એણે મુખપટના અવનર સુધી વાત પહેચાડી કે રાતે અમે સાંધાઈ આવે તે જોયો. પોલીસ અમલદાર અંગ્રેજ હતો અને અવનર પણ

અંગ્રેજ, એમણે એનો અનર્થ કરી ને મારી વિદાય પુખ પ્રમાર કરાવ્યો. "એટલા માટે હું ઠહું છું કે આવી બાબતમાં પુરી તપાસ કર્યા વિના કોઈ નતનો અભિપ્રાય બાંધી લેવો એ ખોટું છે. કોઈ વિશે સારો અભિપ્રાય બાંધવો એ એક રીતે સાઈ કનેશન ડીલ કરવી જોઈએ."

સુધારવાનો હોય. નામન-રાષ્ટ્રપતિએ વધુમાં કહ્યું: આને આપણને ભર છે તે નહિ કે અમેગીકા કે રશીયાના જીવન માર્ગની પરંપરા માનવતાના માર્ગની. માનવ પ્રતિદાસમાં આપણે જે રિશ્મતિને પહેંચ્યા છીએ કે ભ્યારે વિદ્યુને આપણે માટે પૃથ્વીપરથી ભુખ અને દરિદ્રતા નાશ કરવાનું શક્ય કરી આપેલું છે. દુનીયાના બીન-સામ્યવાદી ભાગમાં જે આપણે અસરકારક રીતે આપ્યાદી રધાપી થઈ એ તે શાંતી રધપાવાનાં ચિન્હો સુધરશે.

ધરમ કરતાં ધાડ

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)
પર મન દસાવવા માગતા હતા આ વાત નજરે જોયેલી છે એમ કહેવાય છે.

"અને ખખર છે, એ નજરે જોયેલી વાત શી હતી?"
"ના, મને કશી ખખર નથી."

એમણે આખો પ્રસંગ કહેવો શરૂ કર્યો. "દાંડીયુગ વખતે અમારા સુકામમાં એક બાજુ રવપંસેવડા અને બીજી બાજુ ઝુંપડીની આસપાસ રવપંસેવિકાઓ સતી હતી. રવપંસેવિકા જોતે હું મારી આસપાસ સુવાડતો. મને થોડા જ વખતમાં પકડવાના છે એવી અકવાએ આવતી અધ તેમ તેમ લોટોમાં નતનતના તુકકા ચાલવા લાગ્યાં. મને કોઈ પણ ક્ષણે, ધણું કરીને રાત્રે, પકડશે એવું તેમને લાગતું હતું. એક દિવસ રાતે પોલીસ મને પકડવા આવી. પખરવ સાંભળીને

ન્યાયના ધોરણુપર રધપાએલાં શાંતીના રાજકારણુને હોંદ વરેલું છે

હિંદના નામન રાષ્ટ્રપતિ ડો. સર્વ પલ્લિ રાધાકૃષ્ણને પોતાનો કેનેડાનો પ્રવાસ પુરો કરતાં કેનેડાના ગ્રેડ કાર્ટીમ કારપોરેશનપરથી વાયુવાતી લાપ કરતાં નજ્યાવ્યું હતું કે "બલિષ્ઠ ના યુદ્ધમાં લશ્કરી વિજય પ્રાપ્તિના કરતાં આપણે ધીરજથી હડાપણુ બર્પી રાજકીય પગલાં લઈ માણસોનું માનસ ફેરવવાની ઈશાએ કામ કરવું જોઈએ. ત્રીજું વિશ્વયુદ્ધ ભગશે તો આપણી સઘળી આશાઓના જુકકા ઉડી જશે. આને અમે શાંતીને માટે ને અચામ મહેનત કરી રહ્યા છીએ તે એક નૈતિક સિદ્ધાંતના કારણે નહિ પરંતુ ખરા સ્વાર્થના કારણે.

વધુમાં તેમણે કહ્યું: બાળભયની રાજનીતીમાં અમને જરાયે વિશ્વાસ નથી. યુદ્ધ વડે કોઈ પણ સવાલોનો ઉકલ લાવી શકાતો નથી. તેથી વધુ સવાલો ઉપરિચત ધાય છે. અમે શાંતીની રાજનીતીમાં અને આપના ધોરણુ પર રધપાએથી શાંતીમાં માનીએ છીએ. યુદ્ધ એ શુભ સાધને માટે અશુભ સાધન નથી. તે જાતે જ અશુભ વરણુ છે. તેનાથી જીતનારને પણ નુકસાન ધાય છે તેમ હારનારને પણ નુકસાન ધાય છે. રાજકીય પગલાં નો ખરા હેતુ આપણા દુરમનોનો નાશ કરવાનો ન હોય પરંતુ તેઓને થીખ વવાનો, તેઓની વલણુ તેઓનું વર્તન

હિંદની પરદેશ નીતી
હોંદની પરદેશ નીતી સમભવતાં ડો. રાધાકૃષ્ણને કહ્યું: આને ને ને દરીક વડો દુનીયાના ભાગલા પાંડી રવા છે એ મેમાંથી એકની પણ નીતી થી અમે બંધાએલા નથી. અમે શાંતી રધાપવાને, આંતરરાષ્ટ્રિય ન્યાય રધાપ વાને દુનીયાની તંબ રિશ્મતિને હળવી કરવાને બંધાયા છીએ, અમે માનીએ છીએ કે અમારી તટસ્થ વલણુથી સમા ધાનીના માર્ગમાં અમે વધારે ઉપયોગી મદદ આપી શકીશું. અમારી પરદેશ નીતીમાં એથી અમારે જેમ વળવું હોય તેમ વળવાની અમને સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત ધાય છે.
૧૯૪૭થી આજ પધંત હરિ કરેલી પ્રગતી વિશે જોલતાં ડો. રાધાકૃષ્ણને

JETHALAL'S MITHAI HOUSE

શિયાળો આવ્યો, ચુંચું લાવ્યો

શિયાળો એટલે વર્ષ ભરની શારિરિક તાકાત સંગ્રહી લેવાનો અણુમોલો સમય.....

આપની અને આપના કુટુંબની શારિરિક શક્તિ અને તાજગીને માટે અમે ખાસ શિયાળુ પાકો તથાપર કર્યા છે. પાકને માટે ચોકખો તેજનો હાલમાં જ દેશથી આવ્યો છે.

મુખપટનો સુકો હલવો શી. ૫-૦ રંતલ

આપને ત્યાંનો લગ્ન પ્રસંગ નિર્વિલ્ને પાર ઉતરો

આપને ત્યાંના લગ્ન પ્રસંગને માટે ખાસ ખુશ ખખર

લગ્ન પ્રસંગે જમણાવારની જવાબદારી અમારા ઉપર ઠાડી દો.

યુનીઅનના કોઈ પણ ભાગમાં અમે ત્યાં આવીને આપને મન પસંદ જમણાવાર કરી આપવાની ખાસ વ્યવસ્થા રાખી છે.

અમને વેળાસર ખખર કરો અને બાકીની યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવાનો ભાર અમારે શીરે યુકી દો.

લગ્ન વિગેઈ પ્રસંગોને માટે ખાસ ભાવો. બહારના ઓર્ડરો ધણીજ ઠાળણથી અને ભત્તી રેખરેખ નીચે રોક કરી ચોકલવામાં આવશે.

ભાવો મફત

ખાણુદો, દુધપાક, ક્ષીખંડ, શીરો ઓર્ડર પ્રમાણે બનાવવામાં આવશે.

૭૧૯, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રોટ, — પેસેજની આંદર — હરખન.

તારણુ શીરનાયુ: "SWEETMEATS" પી. ઓ. બોક્સ ૨૦૪૩ ફોન ૨૭૦૮૦ ધરનો ફોન: ૬૨૧૮૬.

આ યુગ લોકશાહીનો છે કે લશ્કરી સરમુખત્યારશાહીનો ?

પ્રશ્નને સર્વોચ્ચ સુધારણાના આશ્રમનો આપી રાજસત્તા હાથ કરી લેવી એ સરમુખત્યારોનું ધ્યેય હોય છે. હિટલર અને મુસોલિની જેવા સરમુખત્યારો નાચ પામ્યા છતાં સરમુખત્યારશાહીની એ મદત્તવાકાંક્ષા કશું નષ્ટ નથી થઈ. વીસમી સદીના આ યુગને બંને લોકશાહી યુગ તરીકે ઓળખાવવામાં આવે તો ડેલ્મ પરંતુ અરધી કુનિયા પર તે આને લશ્કરી સરમુખત્યારોનું જ યાસન છે.

વીસમી સદી લોકશાહીનો યુગ હોવાનું આપણે માનીએ છીએ. ખીન્ન મહાયુદ્ધમાં હિટલર અને મુસોલિની જેવા સરમુખત્યારો તથા જાપાનના લશ્કરી સત્તાધીશો પરાજય પામ્યા અને યુદ્ધ પાદ ઇશ્ટ જેવા દેશમાંથી રાજશાહી નાશુદ્ધ થઈ એટલે આને સર્વત્ર લોકશાહી વહીવટ જ ચાલતો હોવાનો આપણે ખ્યાલ છે. પરંતુ આ ખ્યાલ ઠેટલો જૂલભર્યો છે એ લગભગ અરધી કુનિયા પર લશ્કરી સત્તાધીશોએ હાથ કરેલા રાજવસુત્રો પરથી સમજી શકાય.

હુવામાં મળી જતા વચનો

રાજશાહી જેમ જેમ નાશુદ્ધ થતી ગઈ તેમ તેમ લશ્કરી સત્તાધીશોનો આ નવો વર્ગ અસ્તિત્વમાં આવતો ગયો. આ સર્વ સત્તાધીશો લશ્કરી બંને આગળ આવેલા છે. ક્યાંક રાજ કાન્તિ દ્વારા, તો ક્યાંક ઉદામ બંજો ના વિરોધી બંજો સાથે સહકાર સાધીને, અથવા ૨૦મી જાન્યુઆરીએ જનરલ આઇઝનહારને અને રક્ષાના પ્રમુખને હોદ્દો સ્વીકારતાં અમેરિકાની મહુના પશુ આવાજ દેશોમાં થઈ ગયો. અથવા એક જ વર્ષમાં સાત દેશોમાં લશ્કરી સત્તાધીશોએ સત્તા હાથ કરેલી છે.

આ લશ્કરી રાજકર્તાઓમાંના ઠેટલાક પોતાને રાષ્ટ્રાધ્યક્ષ મનાવે છે, ઠેટલાક વડા પ્રધાન આ પીટીના ઘણા પરાએ પોતાની જાતે સત્તાસુત્રો હાથ કરેલા છે બ્યારે ઠેટલાકને તો જરીખી તથા બહુચારથી પીડાતી જનતાએ રાષ્ટ્રપુથીથી સત્તારૂટ કરેલા છે. એમાં ના કોઈ ઠોપ લોકો તરફથી સુંટાએલા છે ખરા, પરંતુ તે ઠોપ નિશ્ચિત કાર્ય કરેને લીધે નહિ પરંતુ કેવળ બ્યક્તિ મત લોકપ્રિયતાના આધારે.

પોતાના દેશની પીડિત જનતાના હકારક તરીકે રાજવહીવટ ચલાવવાની ખાતરી આવા સંજોગોમાં રાજકર્તાઓ ઇચ્છે આતમાં આવે છે ખરી પરંતુ બહુ ઓછા જોખની એ ખાતરી હવામાં જ મળી જાય છે. વીમકિતક સ્વાતંત્ર્ય અને સામ્રાજ્ય અધિકારો નષ્ટ થઈને સર્વત્ર સરમુખત્યારશાહીનો જ દોર ચાલુ થઈ ગયો છે.

બહુલાઇ જતી સ્થિતિ

કોઈ દેશમાં આ રીતે લશ્કરી સત્તા પીધે સત્તા હાથ કરતાં લશ્કરી તેમજ રાજકીય નબરે પરિસ્થિતિ બદલાય છે.

અથા વર્ષે સૌરમામાં કાન્તિ થઈ ત્યાં સુધી એ દેશ પશ્ચિમના રાષ્ટ્રોના જ વચરવ દેહણ હતો. પરંતુ ૧૯૫૧ ના નવેમ્બરની કાન્તિ પછી આને ત્યાં એ વચરવનું નામમાત્ર નથી જણાવ્યું. કર્નલ ચિયકલે આને નામજ વિદેશ પ્રધાન તથા લશ્કરનો ચીફ ઓફ સ્ટાફ છે. તે અધિકારારૂઢ થયો ત્યારે તેની ખ્યાતિ એક સત્તનિષ્ઠ બ્યક્તિ તરીકે હતી. પરંતુ હાલ તે તેના અરખ યુક્તિ આદોશન શિવાયના ખીન્ન તમામ રાજકીય પક્ષો પર પ્રતિબંધ મુકી દીધો છે અને સંજોગો વિદેશી મુદ્દાદારને મનાઈ ફરમાવી દીધી છે.

ઇશ્ટમાં જનરલ નજમે રાજસત્તા હાથ કરી છે. તુર્કીના કમાલ આતાતુક સાથે તેને સરખાવવામાં આવે છે. કમાલની જેમ તેણે પશુ દેશમાં સર્વોચ્ચ સુધારણા કરવા માટે રાજસત્તા હાથ કરી હોવાનું કહેવાય છે. ઈ. સ. ૧૯૪૮ માં પોલેટાઇનના યુદ્ધમાં ઇસ્લામી આગેવાનોને ગોટાળો ખઢારે લાવવાથી તે સૌ પ્રથમ જાહેરમાં આવ્યો. તે પશુ હવે ઇશ્ટમાંથી સર્વ રાજકીય પક્ષો વિખેરી નાખીને સરમુખત્યાર બન્યો છે. સુદાનની ખાલતમાં યશસ્વી સમાધાન કરવાને કાળે તેની પ્રતિબ્ધા અધિક વધી છે. પરંતુ તેના સલાહકારો બહુ જીતાવળા લાગે છે, અને એ કારણે એણે સુધારણા માટે બહુ ઝડપી પગલાં લેવા માંડ્યા છે.

આર્નેસ્ટન અને કયુબા

આર્નેસ્ટનના પ્રમુખ પેરોને વહિત સર સત્તા હાથ કરી છે. આજ એની ઉંમર ૫૭ વર્ષની છે. લશ્કરમાં કમિશન મેળવ્યા બાદ ૧૯૩૮ માં એ યુદ્ધ મંત્રીનો રહસ્યમંત્રી બન્યો. ૧૯૩૬ માં લશ્કરી પ્રતિનિધિમંડળ સાથે એ યુરોપ ઉપડેલો. ૧૯૪૪ માં એ ઉપ-પ્રમુખ બન્યો અને ૧૯૪૫ માં સર્વસત્તાધીશ પરંતુ એ પહે એ કશી રાજકીય ઇચ્છા પાલન દ્વારા નહિ પશુ કામદાર વચરે પોતાની ખાલત જરાબર સમજાવીને આવ્યો છે અને એ વચરે સમવડો આપીને તેમનું પીઠવળ મેળવ્યું છે. સત્તા પર આવ્યા પછી અન્ય સરમુખત્યારો જેમ એ પશુ પોતાનું ધ્યેય વીસરી ગયો છે અને રાજકીય વિરોધી ઓનું તથા અખખારી રતોતંત્રનું દમન માલુ રાખ્યું છે.

કયુબામાં પશુ આજ સ્થિતિ છે. જનરલ મોટરટો આને ત્યાંનો પોતાજ

માદયાદ છે. ૧૯૨૧ માં તે લશ્કરમાં સામાન્ય કારકુન હતો. ૧૯૩૧ માં એ બંડ થયું તેમાં તેણે મુખ્ય ભાગ લીધો. અને યોગ્ય સમયમાં તે કર્નલ અને ચીફ ઓફ સ્ટાફ બની ગયો. હેરક્ટીઝ સહુનથી માંડીને શેરડી પીલવાના કારખાના સુધીના અનેક ક્ષેત્રમાં એણે માર્યું મારી નેએલું પરંતુ છેવટે રાજ્ય કાન્તિએ તેને યોગ્ય તક આપી, જેને તેણે પુરેપુરો લાભ ઉઠાવ્યો. સરકાર નખળી હતી અને લશ્કરમાં અસંતોષ હતો. એણે સરકારને ફર કરી લશ્કર અને પોલીસને પગાર વધારી આપ્યો, પાલીમેન્ટને 'પગારી' રખ આપી અને વાણીસ્વાતંત્ર્ય તથા અખખારી રતોતંત્રને તેણે કુચો દીધો.

પુર્વના દેશોમાંની સ્થિતિ

બોલીવિયા, ક્ષાઝીલ, કાલમિયા, અલસાદવાડેર, ગ્વાટેમાલા, હાઇતી, પેરુ તથા વેનેઝુએલા એ સંજોગો દેશોમાં એ જ સ્થિતિ છે. પુર્વમાં એકએ તે યાઇલેન્ડમાં ૧૯૪૭ માં રાજ્યકાન્તિ કરીને પિલુલ સંક્રામે સત્તા હાથ કરી છે. ક્રાન્સમાં લીધેલા લશ્કરી શિક્ષણે તેને આ કાર્યમાં ખુબ મદદ કરી છે. સત્તા હાથ કર્યા પછી તેણે કમ્યુનિસ્ટ તથા તેના જેવા સર્વ પક્ષો પર પ્રતિબંધ મુકી પોતાનું આસન સ્થિર કર્યું છે.

આંખ-કે-રોકની ફરવરથા તો હમણાં થઈ, બાકી ૧૯૨૮ માં નાનકિંઝ મુકામે સત્તારૂઢ થયો ત્યારથી ૨૧ વર્ષે તે તેણે યીન પર નિરંકુશ સત્તા મેળવી. અત્યારે કમ્યુનિસ્ટોએ યીનમાંથી હાકી કાઢ્યા પછી તે ફેમોસા ટાપુ પર રહ્યે રહ્યે અમેરિકાની મદદે ફરી સત્તાધીશ થવાનાં સ્વપ્ન સેવી રહ્યો છે.

સરમુખત્યારોની સાથે મોટાં મોટાં લોકશાહી રાષ્ટ્રો પશુ કુચો સહકાર સાથે છે એ માર્ચલ ટીટોની ઉંજેન્ડની મુલાકાત દર્શાવી આપે છે. ટીટો બંને પોતાને યુગોસ્લાવિયાને પ્રમુખ મનાવતો હોય પશુ હકીકતમાં તે સરમુખત્યાર જ છે. લોકશાહી ક્ષિટને કરેલા તેના અખખારી સત્કાર પાળળ કુચો દાવ રહેલો છે એ તો સર્વજાત છે.

હિટલર-મુસોલિનીની પરંપરાને અને સોએ સો ટકા કાશિસ્ટ જનરલ ક્રાન્સ આજ સુધી પોતાની સત્તા ટકાવી રહ્યો છે એટલું જ નહિ પરંતુ રશિયાએ જો વિરોધ ઉઠાવ્યો ન હોત તો તેને કદાચ યુનેગાં પશુ રથાન આપવામાં આવ્યું હોત. ૧૯૩૯ ની કાન્તિ પછી રપેનની પ્રબળે તેણે ઠેટલાં વચનો આપ્યાં હતાં પરંતુ આને ત્યાંની જનતા પહેલાનાં જેટલી જ ગરીબ છે અને એની સરમુખત્યારી મુજે એકે વેદી રહી છે.

અખખારી આઇઝનહાર

અમેરિકાના પ્રમુખ જનરલ આઇઝનહાર આ સંજોગો સત્તાધીશોથી જુદો પડે છે તે એ ખાલતમાં કે તે અમેરિકન લોકો દ્વારા એ પહે સુંટાળને આવ્યો છે. પરંતુ તેના હાથમાં જે અખખારી સત્તા છે તેનો એ કેવો ઉપયોગ કરે છે તે પર સંજોગો આધાર રહે છે.

‘અખખારી’ સોફ્ટીસની સફર દ્વિંદના ગ્રામ્ય જીવન વિશે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોફ્ટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે. કીમત શી. ૩-૧. મળવાનું ઠેકાણું : આ ઓરીસ.

જોઈએ છે હાકી

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કોરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

જુ ઘિગતો માટે લખો:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, **NATHOO TABHA,**
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," **DURBAN.**

नवल कथाओ तथा दुंकी वार्ताओ

कपाल कुंडला (जंगम बंध)	६ १
नवलीलाओ (मेवाडी)	६ १
रसपीडु (र. व. देवाड)	७ ०
पुलसी कथाओ (मे)	८ १
मणैलांछण (प्र. भटव)	८ ०
भीष्म साथी "	११ ०
सोवरी गाथा "	११ १
देवदास (शरदभाष)	५ ०
नखु वार्ता "	२ १
शुभादा "	१ ०
प्यार अंधियार (रवीन्द्रनाथ शर्मा)	५ २
धरे जाहीरे "	६ ०
शालपी "	७ ०
बाबुदय "	५ ६
नेध अंधु "	७ ०
भाव्य निमाळु "	७ १
नखु अंधु वे "	५ ०
उभी वाट "	८ १
उन्मथन "	७ ०
हलानी सवयरी "	५ ०
दोन हनु "	६ ०
कांती "	७ ०
जन्मा जायु "	७ १
हठिय वध "	१० १
अणुपुट धारा "	७ १
अधुरी वात "	१० १

उद्युं अने साइं साहीत्य

बंगोत्री (काव्य संचक) उभाशंकर जेसी	७ १
गीताभाषुरी " " मयुदेशाध	५ ०
शहीदोना स'देश (आप्यर वेन्दना शहीद)	५ ०

मणवानुं ठेकाळुं आ ओडीस :

INDIAN OPINION.
P. BAG,
PHOENIX.

वे अडवादीक पंचाय

वार	ख्रीस्ती १९५३ ज्यून	बीई २००६ जे	मुसधमान १३७२	पारसी १३२२ रोडे. कदमी	मुयोदय क. मी.	मुपास्त क. मी.
शुक	१६	सु६ ८	६	२१	६-५२	५-००
शनी	२०	" ८	७	२२	६-५३	५-५६
रवी	२१	" १०	८	२३	६-५४	५-५८
सोम	२२	" ११	९	२४	६-५५	५-५७
मंजण	२३	" १२	१०	२५	६-५६	५-५९
शुध	२४	" १३	११	२६	६-५७	५-५५
शुअ	२५	" १४	१२	२७	६-५८	५-५४
शुक	२६	" १५	१३	२८	६-५९	५-५३
शनी	२७	१६ १	१४	२९	६-५९	५-५२
रवी	२८	" २	१५	३०	६-५८	५-५३
सोम	२९	" ३	१६	१	६-५७	५-५४
मंजण	३०	" ४	१७	२	६-५६	५-५५
शुध	१	" ५	१८	३	६-५५	५-५६
शुअ	२	" ६	१९	४	६-५४	५-५७

वांयवा लायक सुंदर पुस्तके

विवेक अने साधना (डिवास्ताव)	१० १
गीता भवनी "	१ ३
डेणवणी विहास (जि. मय्यनला)	३ ०
जरी यु. भयोदा " "	१ ०
सशुणी कांती " "	५ ०
डेणवणी वडे कांती " "	७ १
पूर्व कांतीकांनी सहर (काका काबेकर)	७ १
भाही शवन कथा (नेडर)	१५ ०
कवडी अने सस्कृतीनुं भावी (राधा इण्ड)	२ ०
शवता तहेवाडे	५ ०
भाइ' बीईनुं इरान (जवाहरवावल)	१ ० ०
सहारा वडवभाषा भाज १	१३ ०
भाही शवन कथा रावेन्द्रसाह	१ ० ०
सस्तावनां भाषणे	१२ ०
ओठ धर्म पुष (अमदावादनो मन्थरोनी वरत धविहास)	१ ३
विराजवडु (शरदभाष)	१ ३
आव्य विवापीड (सीकडे भाडे)	२ १

मणवानुं ठेकाळुं :

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

नवां वरस संवत २००६ ना जुनराती

प्रेसनां पंचाय

कीमत शी. ५-३.

थोडांक होवाथी ताकीहे विसा साधे ओडर मोडलो.

मणवानुं ठेकाळुं :

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of
'Indian Opinion'
If not, Why not?

D. B. MODI & SONS

Specialising in Indian, English, Groceries, Condiments, Hair oils, Spices, Fancy goods, and everything for the "INDIAN HOME."

Try Our Famous
"Indla Mix Masala."

High Class Indian Confectionery Always in Stock.
Phone 35-4771.
30b 17th Street, Vrededorp
Johannesburg.

૫૦ વર્ષની જુની અને જાણીતી દુકાન

ડી. બી. મોદી એન્ડ સન્સ

કરીયાણાં, ગંધીયાણાંનાં જુનાં વ્યાપારી

દેશી હેર ચોઈલ, મરી મસાલો વીગેરે દેશી વસ્તુઓની ઉપયોગી અનેક અનેક વસ્તુઓ હમેશાં સ્ટોકમાં મળશે.

ઇન્ડિઅન અને ઇંગ્લીશ ગ્રોસરીનાં સ્પેશીયલીસ્ટ બેબર્નની જુનામાં જુની મીઠાઈની દુકાન.

"ઇન્ડિયા મીક્સ મસાલા"નાં
મેન્યુફેક્ચરરેલ

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

કમનનું આફુ ૧/૬ રતલ; મોટી ક્લીનું લસણુ ૧/૩ રતલ; જોળ ખાસ કોટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને રક્તવેર ખાસકોટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા સેવલી પાન ધી. ૫ રતલ; પોસ્ટેલ અલમ.....ખનાના, કાચા ખનાના, ચોપો, પાષનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોબના બબર બાવથી મળશે. દેશી શાકભાજીમાં મુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સોન, વેનથુ, શેકટાની ચીમ, ફુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. ધી. ૭-૬ થી ધી. ૧૦ તુ પારસલ ખનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. મુરથુ, આંખા હળદ તથા લીલી હળદની મોસમ આફુ યથ છે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ છુટ, ડાઈનીંગરૂમ છુટ, વોઈટિંગ, ડેકોરેશન એસ્ટ, સાઈટ મોડર્ન ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન છીકાપત બાવે ખરીદી શકશો. બંને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જો દમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર યાવ છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈ-યાર રહે છે. માત્ર શેકડા બાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

ધી ન્યુ ડિલ સુથ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મન્નિબાઈ ભાણુભાઈ મારીપોરવાળા.
ફરેક ભતતી મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ ચોખ્ખા મેવા, મસાલાથી અને ખનાવીએ છીએ.

અમારું 'વખણાએલું' છુસ્તી બુથુ' સેવ, મમરા, ખાંડીઆ, શાહઆ, પાતશ વિગેરે ફરેશન તાબા' ખનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માર્ટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ એલ્ડર પ્રમાણે ફરેક વખતમાં ખનાવી આપીશું.

PHONE 33-6676. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

ફેલ્ટસેલ મરચાંદસ એન્ડ ડાયરેક્ટર ઇમ્પોર્ટરસ
રેલમી લેમન મુલરાઈ કાપડ, વલન રમ્મ. બ્લાન્કેટસ—કેબી જાણો મારે નવ ભવનો માલ. તેમજ દેખીછીન ન્યોરન્ટ સાડીઓ વીગેરે મારે દમારે ત્વાં પ્રથમ વખાસ દરવા બલામલુ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : 33-૨૬૫૧

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

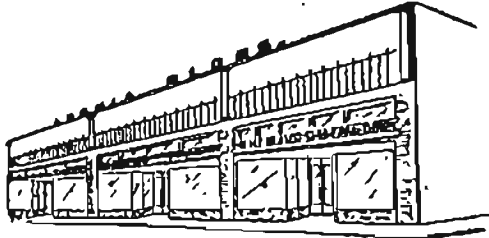
Phone : 24932 118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં
ગાંધીવડ, કોળ, કવન, પુંજની સામગ્રી અને લગન અંગેની ફરેક બેજતી વસ્તુઓ મળશે.

પ્રાકોતો સંતોષ એજ અમારો મુદ્દા લેખ છે. એકલ વખત મંગાવી ખાત્રો કરો. માસ મારો અને ચોખ્ખો ભતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંઈ એડરો પ્રો. જો. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ દેરટ

સોનાના ઢાગીના ખાસ આમારી ખતી દેખરખ નીચે આમને અપાયકું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જ્યુલી જ્યુલી ઠીઠાઇનની બગરી અછોડા, સાડીની પીન, વીડી બકકલ એરેંગ વીગે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

એવું તમે જાણો છો કે કેનેડાની લિફ ટાઇમ્સ કંપની
અને લાઇફ એન્ડ કોર્પોરેશન
વપરાશ કંપનીના ઢાગે સવાનાર એવર ડીએ
ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની ડેપ એન્ડ ગ્રુડ ડોપ પ્રોવીન્સીયલ સીવીલ
ના સરકાર વાઈથી નીમાયેલા અલિટ વધા કુલરાદી બાબતવલર ડીએ
ટેમલ અવેની ઈમારેશન અંગેનું કોર્ટ પલુ નવરું કમલમ વિના કલેલ
લરીલ મીએ વર્ક થકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sea Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sea Life of Canada is a Leader in World Wide Assurances.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 462A.

CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

LATEST GUJRATI AND ENGLISH BOOKS
ALWAYS IN STOCK

ગુજરાતી પુસ્તકો

શ્રી. રામ ચરીત્ર (મનુકૃત)	૧૩ ૬
પકવાન પોથી અથવા પાકશાસ્ત્ર	૧૦ ૯
ગુજરાતી ઇંગ્લીશ લેટર રાઇટર	૧૨ ૬
સંસ્કાર લક્ષ્મી (ઓએની ડીક્લરરી)	૧૭ ૯
નવમ્બ વિધાન પુત્ર	૫ ૦
શ્રી. ચંદી પાઠ	૬ ૦
પ્રખીર ખીજક કુલ	૪ ૯
રામ નામ બજન માધા	૪ ૯
શ્રીમદ્ ભગવત ગીતા	૪ ૯
નરસીંહ મ્હેતા બજન	૫ ૬
સત્ય નારાયણ કથા	૨ ૩
સોળ સોમવાર	૨ ૩
હનુમાન માલીસી	૧ ૦

Laws Of Health, Tales from Shakespeare, Tales from Two cities	
Treasure Island, More Stories From Shakespeare, Robinson	
Ornaos	5 0 each
Arabian Nights	3 5 "
The Chairmans Guide	7 0 "
Balances Letter Writer	8 3 "
Latest Film India	6 6 "

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

286 Grey Street, Corner Lorne & Grey Street,
DURBAN.

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

ઠાપરેકર

કીકાભાઈ છગનલાલ ધીવાલા

અમે દરેક ભાતનો ફેરી અનાબ અને કરીયાજી
રાખીએ છીએ.

ભાવ કીકાયત

ભાતે મળો યા લખો

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone : 23102.